BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

Nr. _____ din _____

pentru modificarea și completarea
Regulamentului Băncii Naţionale a României nr.5/2013
privind cerinţe prudenţiale pentru instituţiile de credit

- 2018 -

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (1), (2) şi (2^1), art. 77, art. 101, art. 104, art. 106, art. 122, art. 126 alin. (1), art. 148, art. 149, art. 150 alin. (1), art.152^1, art. 163^1, art. 164 alin. (2), art. 166, art. 226 alin. (3) lit. c), art. 289, art. 320, art. 382, art. 384 alin. (1) şi ale art. 385 alin. (1) din *Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului*, aprobată cu modificări şi completări prin *Legea nr.227/2007*, cu modificările şi completările ulterioare,

În temeiul dispoziţiilor art. 420 alin. (1) şi (3) din *Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006*, aprobată cu modificări şi completări prin *Legea nr.227/2007*, cu modificările şi completările ulterioare, și ale art. 25 alin. (2) lit. a) şi art. 48 din *Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naţionale a României*,

Banca Naţională a României emite următorul regulament:

Art. I - Regulamentul Băncii Naţionale a României nr. 5/2013 privind cerinţe prudenţiale pentru instituţiile de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 841 din 30 decembrie 2013, cu modificările şi completările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:

1. La Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, titlul subsecțiunii „2.1 Riscul de credit” se modifică și devine „2.1 Riscul de credit și riscul de țară”.

2. La Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, titlul subsecțiunii „2.1.1 Dispoziţii generale privind riscul de credit şi riscul de ţară” se modifică și devine „2.1.1 Dispoziţii generale privind riscul de credit”.

3. La Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, titlul subsecțiunii „2.1.1.1 Dispoziţii generale privind riscul de credit” se elimină.

4. La articolul 84, după alineatul (2), se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Organul de conducere al instituțiilor de credit se asigură că, pentru a limita riscul indus de expunerile din creditare la adresa deponenților și, în mod mai general, la adresa stabilității

financiare, conducerea superioară adoptă şi respectă practici de creditare sănătoase." [GL/2017/06 – pct.25 para.2]

5. La Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, titlul subsecțiunii „2.1.3 Operaţiuni în condiţii de favoare" se modifică şi devine „2.1.5 Operaţiuni în condiţii de favoare".

6. La Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, titlul subsecțiunii „2.1.2 Expunerile faţă de persoanele afiliate cu instituţia de credit" se modifică și devine „2.1.4 Expunerile faţă de persoanele afiliate instituţiei de credit".

7. La Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 2-a, titlul subsecțiunii „2.1.1.2 Dispoziţii generale privind riscul de ţară" se modifică și devine „2.1.3 Dispoziţii generale privind riscul de ţară".

8. După articolul 97, se introduce o nouă subsecțiune, subsecțiunea 2.1.2, cuprinzând art. 97^{1} – art. 97^{121}, cu următorul cuprins:

"

2.1.2 Administrarea riscului de credit și evidențierea contabilă a pierderilor de credit așteptate (*Expected Credit Losses* – ECL)

2.1.2.1 Definiții

Art.97^1 – (1) Pentru scopurile subsecțiunii 2.1.2, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) ajustări pentru pierderi – soldul ajustărilor pentru pierderi de credit aferente expunerilor din creditare care au fost recunoscute în bilanțul instituției de credit, în conformitate cu reglementările contabile aplicabile; [GL/2017/06 – pct.15]

b) expuneri din creditare – credite, angajamente de creditare și garanții financiare cărora le este aplicabil cadrul ECL; [GL/2017/06 – pct.15]

c) modificări temporare aferente ajustărilor pentru pierderi – modificări ale ajustărilor pentru pierderi, necesare în situațiile în care devine evident că, în cadrul procesului de rating și de modelare a riscului de credit, factorii de risc existenți sau așteptați nu au fost luați în considerare la data raportării. [GL/2017/06 – pct.15]

(2) Prevederile subsecţiunii 2.1.2 nu impun reguli suplimentare pentru determinarea pierderilor aşteptate utilizate în scopul calculării cerinţelor de fonduri proprii. [GL/2017/06 – pct.7]

2.1.2.2 Considerații generale

2.1.2.2.1 Aplicarea principiilor proporționalității, pragului de semnificație și simetriei

Art.97^2 – (1) Instituțiile de credit trebuie să se conformeze subsecțiunii 2.1.2 într-o manieră care să fie adecvată mărimii și organizării lor interne, precum și naturii, domeniului și complexității activităților și portofoliilor lor și, în general, tuturor celorlalți factori relevanți și caracteristicilor instituției de credit (și grupului căruia aceasta îi aparține, dacă este cazul).

(2) Utilizarea abordărilor adecvate din punct de vedere al proporționalității, nu aduce atingere necesității implementării corespunzătoare a reglementărilor contabile ECL. [GL/2017/06 – pct.17]

Art.97^3 – (1) Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, în mod adecvat, aplicarea principiului pragului de semnificație.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit nu pot să considere expunerile individuale sau portofoliile ca fiind nesemnificative dacă, împreună, acestea formează o expunere semnificativă pentru instituția de credit.

(3) Pragul de semnificație nu poate să fie evaluat numai pe baza impactului potențial asupra contului de profit și pierdere, la data de raportare[1]. [GL/2017/06 – pct.18]

Art.97^4 – Instituțiile de credit trebuie să asigure că nu este introdus vreun element părtinitor la aprecierea modului de luare în calcul a proporționalității și a pragului de semnificație în elaborarea unei metodologii ECL sau la implementarea acesteia. [GL/2017/06 – pct.19]

Art.97^5 – Instituțiile de credit trebuie să realizeze la timp recunoașterea deteriorării calității creditului și a ajustărilor pentru pierderi, fără a afecta caracterul simetric al reglementărilor contabile ECL , în sensul că schimbări ulterioare (atât deteriorări, cât și reversări ale acelor deteriorări) în profilul de risc al unui debitor trebuie luate în considerare la măsurarea ajustărilor pentru pierderi. [GL/2017/06 – pct.20]

2.1.2.2.2 Informații rezonabile și justificabile

Art.97^6 – (1) Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare o gamă largă de informații atunci când aplică modele contabile ECL.

(2) Informațiile considerate trebuie să fie relevante pentru evaluarea riscului de credit și pentru măsurarea nivelului ECL aferente expunerii din creditare evaluate și trebuie să cuprindă

[1] De exemplu, portofolii mari de expuneri din credite acordate, precum ipoteci imobiliare, ar fi în general considerate semnificative chiar dacă acestea sunt în mare măsură garantate.

informații despre evenimentele din trecut, condițiile actuale și previziunile condițiilor economice viitoare.

(3) Informațiile care sunt selectate pentru evaluarea riscului de credit și determinarea nivelului ECL trebuie să fie rezonabile și justificabile.

(4) Instituțiile de credit trebuie să utilizeze judecata profesională bazată pe experiența în creditare atunci când determină gama informațiilor relevante care trebuie luate în considerare și când determină dacă informațiile pot fi considerate rezonabile și justificabile.

(5) Informațiile rezonabile și justificabile trebuie să se bazeze pe fapte relevante și pe o judecată adecvată. [GL/2017/06 – pct.21]

2.1.2.2.3 Informații anticipative

Art.97^7 – Pentru a asigura o recunoaștere la timp a pierderilor de credit, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare informații anticipative, inclusiv factori macroeconomici, sens în care instituțiile de credit trebuie să realizeze o analiză adecvată care să fie în concordanță cu metodele general acceptate de analiză și previziune economică și care să fie susținută de un set suficient de date. [GL/2017/06 – pct.22]

Art.97^8 – (1) Instituțiile de credit trebuie să fie în măsură să prezinte modul în care au luat în considerare informații relevante, rezonabile și justificabile în procesul de evaluare și determinare a nivelului ECL.

(2) Instituțiile de credit trebuie să aplice judecata profesională bazată pe experiența în creditare atunci când iau în considerare scenariile viitoare și să țină cont de consecințele potențiale în cazurile în care unele evenimente pot apărea sau nu, precum și de impactul rezultat asupra determinării nivelului ECL.

(3) Instituțiile de credit trebuie să nu excludă informații din procesul menționat la alin.(1) doar pentru faptul că un eveniment are o probabilitate redusă de apariție sau pentru că efectul acelui eveniment asupra riscului de credit sau cu privire la nivelul ECL este incert.

(4) În anumite circumstanțe, informațiile relevante pentru evaluarea și măsurarea riscului de credit pot să nu fie rezonabile și justificabile și, prin urmare, trebuie excluse din procesul de evaluare și determinare a ECL.

(5) În cazurile de la alin.(4), instituțiile de credit trebuie să ofere o justificare clar formalizată și solidă, având în vedere că circumstanțele respective pot fi doar de natură excepțională. [GL/2017/06 – pct.23]

Art.97^9 – Informațiile utilizate de instituțiile de credit trebuie să aibă la bază o apreciere imparțială atât a factorilor relevanți, care includ factori intrinseci instituției de credit și activității acesteia, precum și factori rezultați din condițiile externe, cât și a impactului acestora asupra bonității și deficitelor de numerar. [GL/2017/06 – pct.24]

2.1.2.3 Principii pentru administrarea riscului de credit și evidențierea contabilă a ECL

2.1.2.3.1 Responsabilitățile organului de conducere și ale conducerii superioare

Art.97^10 – Organul de conducere şi conducerea superioară a instituției de credit sunt responsabile pentru asigurarea faptului că instituția de credit dispune de practici adecvate de administrare a riscului de credit, inclusiv de un sistem de control intern eficient, care să conducă în mod consecvent la determinarea unor ajustări adecvate pentru pierderi, în conformitate cu politicile şi procedurile declarate ale instituției de credit, reglementările contabile aplicabile şi ghidurile de supraveghere relevante. [GL/2017/06 – 4.2.1 header]

Art.97^11 – În vederea îndeplinirii responsabilităților de la art. 84 în sensul subsecțiunii 2.1.2, organul de conducere al instituției de credit se asigură că următoarele sarcini sunt duse la îndeplinire de către conducerea superioară: [GL/2017/06 – pct.26 para.1]

a) dezvoltă și menține procese adecvate, care trebuie să fie sistematice și aplicate în mod consecvent, pentru a stabili ajustări adecvate pentru pierderi în conformitate cu reglementările contabile aplicabile; [GL/2017/06 – pct.26 para.1 lit.a)]

b) stabileşte şi pune în aplicare un sistem eficient de control intern pentru evaluarea şi măsurarea riscului de credit; [GL/2017/06 – pct.26 para.1 lit.b) sentence 1]

c) raportează periodic rezultatele proceselor de evaluare şi măsurare a riscului de credit, inclusiv estimări ale ajustărilor pentru pierderi aferente ECL; [GL/2017/06 – pct.26 para.1 lit.b) sentence 2]

d) stabileşte, pune în aplicare şi, după necesitate, actualizează politici şi proceduri adecvate pentru ca, pe plan intern, procesul de evaluare şi măsurare a riscului de credit să fie adus la cunoştinţa întregului personalul relevant, în special membrilor implicați în acest proces. [GL/2017/06 – pct.26 para.1 lit.c)]

Art.97^12 – Instituțiile de credit trebuie să dispună de sistemul de control intern menționat la art.97[11] lit.b), care trebuie să cuprindă: [GL/2017/06 – pct.27]

a) o funcție care asigură conformitatea cu legile, reglementările, politicile și procedurile interne aplicabile; [GL/2017/06 – pct.27 lit.a)]

b) măsuri care să vizeze supravegherea integrității informațiilor utilizate și să asigure, în mod rezonabil, că ajustările pentru pierderi, reflectate în situațiile financiare și rapoartele instituției de credit, care sunt prezentate Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere, sunt determinate în conformitate cu reglementările contabile aplicabile și cu cerințele de supraveghere relevante; [GL/2017/06 – pct.27 lit.b)]

c) procese de evaluare și de măsurare a riscului de credit, bine definite, independente de funcția de creditare, dar care, în același timp, țin cont în mod adecvat de aceasta și care conțin: [GL/2017/06 – pct.27 lit.c)]

(i) un sistem eficient de rating al riscului de credit, care este aplicat în mod consecvent, care conduce la încadrarea cu acuratețe pe clase făcând diferențierea în funcție de caracteristicile riscului de credit, identifică la timp modificările în riscul de credit și face trimitere la măsurile corespunzătoare, inclusiv în ceea ce privește revizuirea ECL; [GL/2017/06 – pct.27 lit.c) pct.(i)]

(ii) un proces eficient care asigură că toate informațiile relevante, rezonabile și justificabile, inclusiv cele anticipative, sunt luate în considerare în mod adecvat la evaluarea riscului de credit și măsurarea nivelului ECL. Acesta include menținerea unor rapoarte adecvate, detalii ale revizuirilor efectuate, precum și identificarea și descrierea rolurilor și a responsabilităților personalului implicat; [GL/2017/06 – pct.27 lit.c) pct.(ii)]

(iii) o politică de evaluare care asigură că măsurarea nivelului ECL are loc la nivel de expunere individuală din creditare, iar atunci când este necesar în conformitate cu reglementările contabile aplicabile, asigură că măsurarea are loc la nivel de portofoliu constituit prin gruparea expunerilor pe baza caracteristicilor de risc de credit comune identificate; [GL/2017/06 – pct.27 lit.c) pct.(iii)]

(iv) un proces eficient de validare a modelelor care asigură că modelele de evaluare și de măsurare a riscului de credit sunt capabile să genereze în permanență estimări cu caracter predictiv precise, coerente și imparțiale. Acesta cuprinde atât stabilirea unor politici și proceduri care definesc structura procesului de validare a modelelor în ceea ce privește responsabilitatea și raportarea, reglementările interne privind evaluarea și aprobarea modificărilor aduse modelelor, cât și raportarea rezultatelor validării modelului; [GL/2017/06 – pct.27 lit.c) pct.(iv)]

(v) o comunicare și o coordonare clare și formalizate între personalul de risc de credit al unei instituții de credit, personalul de raportare financiară, conducerea superioară, organul de conducere și alte persoane care sunt implicate în procesul de evaluare a riscului de credit și de măsurare a nivelului ECL. Acest lucru trebuie să fie evidențiat prin politici și proceduri scrise, rapoarte și minute ale comitetelor implicate, cum ar fi comitetele organului de conducere sau ale conducerii superioare; și [GL/2017/06 – pct.27 lit.c) pct.(v)]

d) o funcție de audit intern care: [GL/2017/06 – pct.27 lit.d)]

(i) evaluează în mod independent eficacitatea sistemelor și proceselor de evaluare și măsurare a riscului de credit ale instituției de credit, inclusiv a sistemului de rating al riscului de credit; și [GL/2017/06 – pct.27 lit.d) pct.(i)]

(ii) face recomandări cu privire la abordarea oricăror deficiențe identificate în cursul acestei evaluări. [GL/2017/06 – pct.27 lit.d) pct.(ii)]

2.1.2.3.2 Metodologii ECL adecvate

Art.97^13 – Determinarea ajustărilor pentru pierderi trebuie să se bazeze pe metodologiile de evaluare și măsurare a riscului de credit și să ducă la recunoașterea corespunzătoare și la timp a ECL, în conformitate cu reglementările contabile aplicabile. [GL/2017/06 – heading]

Art.97^14 – Procesul de evaluare și măsurare a riscului de credit trebuie să furnizeze informații relevante care să permită conducerii superioare să aplice judecata profesională bazată pe experiență cu privire la riscul de credit al expunerilor din creditare și la estimarea ECL aferentă. [GL/2017/06 – pct.28]

Art.97^15 – Instituțiile de credit trebuie:

a) să valorifice efectul aferent și să integreze, în cea mai mare măsură posibilă, acele procese, sisteme, instrumente și date comune, care sunt utilizate în cadrul unei instituții de credit pentru a determina dacă, și în ce condiții, ar trebui acordat un credit;

b) să monitorizeze riscul de credit; și

c) să determine ajustările pentru pierderi atât în scop contabil cât și în scopul adecvării capitalului. [GL/2017/06 – pct.29]

Art.97^16 – (1) Metodologiile instituției de credit de determinare a ajustărilor pentru pierderi trebuie să formalizeze în mod clar definițiile termenilor cheie care se referă la evaluarea riscului

de credit și măsurarea nivelului ECL, cum ar fi ratele de pierdere și de migrație, evenimentele de pierdere și de nerambursare.

(2) În cazul în care între diversele domenii funcționale, cum ar fi contabilitatea, adecvarea capitalului și administrarea riscului de credit, se folosesc termeni, informații sau ipoteze care prezintă diferențe, motivația care stă la baza acestor diferențe trebuie să fie formalizată și aprobată de conducerea superioară.

(3) Informațiile și ipotezele utilizate pentru estimările ECL trebuie revizuite și actualizate în conformitate cu reglementările contabile aplicabile. [GL/2017/06 – pct.30]

Art.97^17 – În timpul tranziției la modelul contabil ECL, procesele și sistemele de care instituția de credit dispune pentru identificarea, măsurarea, evaluarea, monitorizarea, raportarea și diminuarea nivelului riscului de credit, trebuie să fie evaluate și, dacă este necesar, modificate în vederea colectării și analizării informațiilor relevante care afectează evaluarea riscului de credit și determinarea nivelului ECL. [GL/2017/06 – pct.31]

Art.97^18 – Instituțiile de credit trebuie să adopte și să respecte politici și proceduri scrise care detaliază atât sistemele și mecanismele de control aferente riscului de credit utilizate în metodologiile lor de risc de credit, cât și rolurile și responsabilitățile distincte, aferente organului de conducere și conducerii superioare ale instituției de credit. [GL/2017/06 – pct.32]

Art.97^19 – Metodologiile adecvate pentru evaluarea riscului de credit și determinarea nivelului ajustărilor pentru pierderi în funcție de tipul expunerii trebuie, în special: [GL/2017/06 – pct.33]

a) să includă un proces robust, proiectat pentru a înzestra instituția de credit cu capacitatea de a identifica nivelul, natura și factorii determinanți ai riscului de credit, la momentul recunoașterii inițiale a expunerii din creditare, și a asigura că modificările ulterioare ale riscului de credit pot fi identificate și cuantificate; [GL/2017/06 – pct.33 lit.a)]

b) să includă criterii care să ia în considerare în mod corespunzător impactul informațiilor anticipative, inclusiv al factorilor macroeconomici. Indiferent dacă evaluarea riscului de credit este realizată pe bază colectivă sau individuală, o instituție de credit trebuie să fie în măsură să demonstreze că impactul menționat a fost luat în considerare, astfel încât recunoașterea ECL nu a fost întârziată. Aceste criterii trebuie să conducă la identificarea factorilor care afectează rambursarea, cum ar fi cei legați de debitor, ca de exemplu motivația, disponibilitatea sau capacitatea

de a se achita de obligațiile contractuale, sau cei legați de termenii și condițiile expunerii din creditare. Factorii economici considerați, cum ar fi ratele șomajului sau ratele de ocupare, trebuie să fie relevanți pentru evaluare și, în funcție de circumstanțe, acest lucru poate fi avut în vedere la nivel internațional, național, regional sau local; [GL/2017/06 – pct.33 lit.b)]

c) să includă, pentru expunerile evaluate pe bază colectivă, o descriere a criteriilor utilizate pentru gruparea în portofolii de expuneri cu caracteristici de risc de credit comune; [GL/2017/06 – pct.33 lit.c)]

d) să identifice și să formalizeze metodele de evaluare și determinare a nivelului ECL - cum ar fi metoda ratei de pierdere, metoda probabilității de nerambursare (PD) sau a pierderii în caz de nerambursare (LGD) - care trebuie aplicate pentru fiecare expunere sau portofoliu; [GL/2017/06 – pct.33 lit.d)]

e) să formalizeze motivele pentru care metoda selectată este considerată adecvată, în special atunci când pentru diferite portofolii și tipuri de expuneri individuale sunt aplicate diferite metode de determinare a nivelului ECL. Instituțiile de credit trebuie să fie în măsură să explice Băncii Naționale a României – Direcția Supraveghere motivația oricăror modificări aduse metodelor de determinare și impactul cantitativ al acestor modificări; [GL/2017/06 – pct.33 lit.e)]

f) să formalizeze: [GL/2017/06 – pct.33 lit.f)]

(i) intrările, datele și ipotezele utilizate în procesul de estimare a ajustărilor pentru pierderi, cum ar fi ratele istorice de pierdere, estimările PD / LGD și previziunile economice; [GL/2017/06 – pct.33 lit.f) pct.(i)]

(ii) modul în care durata de viață a unei expuneri sau a unui portofoliu este determinată, inclusiv modul în care au fost avute în vedere așteptările privind plățile anticipate și nerambursările; [GL/2017/06 – pct.33 lit.f) pct.(ii)]

(iii) perioada de timp pentru care se evaluează istoricul pierderilor; [GL/2017/06 – pct.33 lit.f) pct.(iii)]

(iv) ajustările necesare pentru estimarea ECL, în conformitate cu reglementările contabile aplicabile. În cazul în care condițiile economice actuale și previzionate sunt diferite de cele care au existat în timpul perioadei istorice utilizate pentru estimare, instituțiile de credit trebuie să efectueze ajustări care să fie compatibile cu aceste diferențe. De asemenea, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere

și cazurile în care au experimentat în perioada istorică analizată puține pierderi efective, sau deloc, însă condițiile actuale sau cele anticipate, diferite de condițiile din timpul perioadei istorice, impun evaluarea și măsurarea impactului pe care schimbările survenite le au asupra ECL; [GL/2017/06 – pct.33 lit.f) pct.(iv)]

g) să includă un proces pentru evaluarea gradului de adecvare a intrărilor și ipotezelor semnificative, aferente metodei alese de determinare a nivelului ECL. Baza pentru intrările și ipotezele utilizate în procesul de estimare a ajustărilor pentru pierderi trebuie să fie, în general, consecventă de la o perioadă la alta. În cazul în care se modifică intrările și ipotezele sau baza pentru acestea, motivația pentru modificare trebuie formalizată; [GL/2017/06 – pct.33 lit.g)]

h) să identifice situațiile care, în general, ar putea conduce, de la o perioadă la alta, la schimbări în cadrul metodelor de determinare a nivelului ECL, intrărilor sau ipotezelor utilizate[2]; [GL/2017/06 – pct.33 lit.h)]

i) să ia în considerare factorii interni și externi relevanți care pot afecta estimările ECL, cum ar fi standardele de creditare aplicate la momentul inițierii unei expuneri , precum și schimbările factorilor aferenți industriei, geografici, economici și politici; [GL/2017/06 – pct.33 lit.i)]

j) să abordeze modul în care sunt determinate estimările ECL[3]. La estimarea ECL o instituție de credit trebuie să aibă o viziune imparțială asupra incertitudinii și riscurilor legate de activitățile sale de creditare; [GL/2017/06 – pct.33 lit.j)]

k) să identifice care factori sunt luați în considerare atunci când sunt stabilite perioadele de timp istorice adecvate pentru care se evaluează pierderile istorice. O instituție de credit trebuie să mențină suficiente date istorice privind pierderile pentru o analiză semnificativă a experienței avute în ceea ce privește pierderile de credit, care să fie utilizată ca punct de plecare pentru estimarea nivelului ajustărilor pentru pierderi, pe bază colectivă sau individuală; [GL/2017/06 – pct.33 lit.k)]

l) să determine măsura în care valoarea garanțiilor reale și a altor elemente diminuatoare de risc de credit afectează ECL; [GL/2017/06 – pct.33 lit.l)]

---

[2] De exemplu, o instituție de credit poate afirma că un credit care a fost evaluat anterior pe bază colectivă folosind metoda PD/LGD, poate fi desprins și evaluat individual utilizând metoda fluxului de numerar actualizat, ca urmare a primirii de noi informații specifice debitorului, cum ar fi pierderea locului de muncă.

[3] De exemplu, ratele istorice de pierdere sau analiza migrației, ca punct de plecare, ajustate potrivit informațiilor privind condițiile actuale și așteptate.

m) să pună în evidență politicile și procedurile instituției de credit, referitoare la eliminări din bilanț și la recuperări; [GL/2017/06 – pct.33 lit.m)]

n) să prevadă cerința ca analizele, estimările, revizuirile și alte sarcini / procese, care sunt intrări pentru, sau rezultate ale procesului de evaluare și măsurare a riscului de credit, să fie efectuate de personal competent și bine instruit și să fie validate de personal independent de activitățile de creditare ale instituției de credit. Intrările/ rezultatele aferente acestor funcții trebuie să fie bine formalizate, iar documentația trebuie să includă explicații clare care să susțină analizele, estimările și revizuirile; [GL/2017/06 – pct.33 lit.n)]

o) să formalizeze metodele folosite în scopul validării modelelor pentru determinarea nivelului ECL[4]; [GL/2017/06 – pct.33 lit.o)]

p) să asigure că estimările ECL încorporează în mod corespunzător informații anticipative, inclusiv factori macroeconomici, care nu au fost deja luate în calculul ajustărilor pentru pierderi măsurate la nivel de expunere individuală. În acest sens, conducerea trebuie să utilizeze judecata profesională bazată pe experiența în creditare în sensul luării în considerare a tendințelor generale la nivelul întregului portofoliu de credite, a schimbărilor în ceea ce privește modelul de afaceri al instituției de credit, factorii macroeconomici etc.; și [GL/2017/06 – pct.33 lit.p)]

q) să implice un proces pentru evaluarea gradului de adecvare globală a ajustărilor pentru pierderi în conformitate cu reglementările contabile relevante, inclusiv o revizuire periodică a modelelor ECL. [GL/2017/06 – pct.33 lit.q)]

Art.97^20 – (1) Procesul instituției de credit de identificare a riscului de credit trebuie să asigure că factorii care au impact asupra schimbărilor care privesc riscul de credit și estimările ECL sunt identificați corespunzător, în mod regulat.

(2) Ca parte esențială a procesului de identificare a riscului de credit, a evaluării riscului de credit și a determinării nivelului ECL, instituția de credit trebuie să asigure luarea în considerare a riscului de credit inerent produselor și activităților noi. [GL/2017/06 – pct.34]

Art.97^21 – Conducerea superioară trebuie să ia în considerare datele concrete și circumstanțele relevante, inclusiv informațiile anticipative, care sunt susceptibile de a determina ca ECL să difere de experiența istorică și care pot afecta riscul de credit și posibilitatea recuperării complete a fluxurilor de numerar. [GL/2017/06 – pct.35]

[4] De exemplu testele ex-post.

Art.97^22 – În ceea ce privește factorii referitori la caracterul, capacitatea și capitalul debitorilor, la clauzele expunerilor din creditare, precum și la valorile garanțiilor reale luate împreună cu alte elemente diminuatoare de risc de credit, care ar putea afecta posibilitatea recuperării complete a fluxurilor de numerar, instituția de credit trebuie să ia în considerare, în funcție de tipul expunerii: [GL/2017/06 – pct.36]

a) politicile și procedurile sale de creditare, inclusiv standardele sale de creditare și termenii de creditare, care erau în vigoare la momentul recunoașterii inițiale a expunerii din creditare față de debitor, precum și cazurile în care expunerea din creditare a fost inițiată ca o excepție de la această politică. Politica de creditare a instituției de credit trebuie să includă detalii cu privire la standardele sale de creditare, precum și ghiduri și proceduri care asigură desfășurarea procesului de aprobare a creditelor; [GL/2017/06 – pct.36 lit.a)]

b) sursele debitorului de venit recurent, disponibil pentru satisfacerea plăților planificate; [GL/2017/06 – pct.36 lit.b)]

c) capacitatea debitorului de a genera suficiente fluxuri de numerar pe întreaga durată a instrumentului financiar; [GL/2017/06 – pct.36 lit.c)]

d) gradul general de îndatorare al debitorului și așteptările referitoare la modificările așteptate ale gradului general de îndatorare; [GL/2017/06 – pct.36 lit.d)]

e) motivația sau disponibilitatea debitorilor de a-și îndeplini obligațiile; [GL/2017/06 – pct.36 lit.e)]

f) activele negrevate cu sarcini pe care debitorul le poate gaja, pe piață sau pe cale bilaterală, cu scopul de a strânge fonduri, și așteptările referitoare la modificările privind valoarea acestor active; [GL/2017/06 – pct.36 lit.f)]

g) evenimentele singulare, rezonabil posibile, și comportamentul recurent care ar putea afecta capacitatea debitorului de a-și îndeplini obligațiile contractuale; și [GL/2017/06 – pct.36 lit.g)]

h) evaluări, realizate la timp, ale valorii garanției reale și considerarea factorilor care pot avea impact asupra valorii viitoare a garanției reale, ținând cont de faptul că valorile garanției reale afectează în mod direct estimările referitoare la LGD. [GL/2017/06 – pct.36 lit.h)]

Art.97^23 – (1) Factorii legați de modelul de afaceri al instituției de credit și de condițiile macroeconomice curente și previzionate trebuie avuți în vedere, atunci când factorii respectivi au potențialul de a afecta capacitatea instituției de credit de a recupera sumele scadente.

(2) În sensul alin. (1), instituțiile de credit iau în considerare cel puțin următorii factori: [GL/2017/06 – pct.37]

a) concurența și cerințele legale și de reglementare; [GL/2017/06 – pct.37 lit.a)]

b) tendințele în volumul general de credite al instituției; [GL/2017/06 – pct.37 lit.b)]

c) profilul global de risc de credit al expunerilor din creditare ale instituției de credit și așteptările cu privire la modificările acestuia; [GL/2017/06 – pct.37 lit.c)]

d) concentrările de credit, pe debitori sau pe tip de produs, segment sau piață geografică; [GL/2017/06 – pct.37 lit.d)]

e) așteptările aferente practicilor de recuperare, de eliminare din bilanț și de recuperare; [GL/2017/06 – pct.37 lit.e)]

f) calitatea sistemului instituției de credit de revizuire a riscului de credit și măsura în care este realizat controlul de către organul de conducere și conducerea superioară ale instituției de credit; și [GL/2017/06 – pct.37 lit.f)]

g) alți factori care pot avea impact asupra ECL, inclusiv, dar fără a se limita la, așteptările cu privire la modificările ratelor șomajului, produsului intern brut, ratelor dobânzii de referință, inflației, condițiilor de lichiditate sau tehnologiei. [GL/2017/06 – pct.37 lit.g)]

Art.97^24 – (1) Metodologiile de risc de credit adecvate trebuie să ia în considerare diferite scenarii potențiale și trebuie să nu se bazeze numai pe considerente subiective, părtinitoare sau prea optimiste.

(2) Instituțiile de credit trebuie să elaboreze și să formalizeze procesele prin care sunt generate scenariile relevante care urmează să fie utilizate în estimarea ECL, sens în care: [GL/2017/06 – pct.38]

a) instituțiile de credit trebuie să demonstreze și să formalizeze modul în care estimările ECL ar urma să se modifice corespunzător modificărilor scenariilor, inclusiv modificările condițiilor externe relevante care pot avea impact asupra estimărilor ECL sau asupra componentelor din cadrul calculului ECL, cum ar fi parametrii PD și LGD; [GL/2017/06 – pct.38 lit.a)]

b) instituțiile de credit trebuie să aibă un proces formalizat pentru determinarea orizontului de timp al scenariilor și, dacă este cazul, pentru modul de estimare a nivelului ECL în cazul expunerilor a căror durată de viață depășește perioada acoperită de previziunile economice utilizate; [GL/2017/06 – pct.38 lit.b)]

c) instituțiile de credit pot utiliza scenarii dezvoltate pe plan intern sau externalizate. Pentru scenariile dezvoltate pe plan intern, instituțiile de credit trebuie să aibă la dispoziție o gamă largă de experți, cum ar fi experți de risc, economiști, directori economici și membri ai conducerii superioare, care să acorde asistență cu privire la selectarea scenariilor care sunt relevante pentru profilul instituției de credit în ceea ce privește expunerea la riscul de credit. Pentru scenariile externalizate, instituțiile de credit trebuie să asigure că furnizorul extern adaptează scenariile pentru a reflecta profilul de afaceri și de expunere la riscul de credit, al instituțiilor de credit, având în vedere că instituțiile de credit rămân responsabile pentru aceste scenarii; [GL/2017/06 – pct.38 lit.c)]

d) instituțiile de credit trebuie să efectueze testarea ex-post pentru a asigura că factorii economici cei mai relevanți care afectează posibilitatea recuperării și riscul de credit sunt luați în considerare și încorporați în estimările ECL; și [GL/2017/06 – pct.38 lit.d)]

e) în cazul în care există indicatori de piață disponibili, cum ar fi marjele aferente contractelor de tip credit default swap - CDS, conducerea superioară îi poate considera ca fiind un punct de referință valabil, în raport cu care să verifice coerența propriilor sale judecăți. [GL/2017/06 – pct.38 lit.e)]

Art.97^25 – (1) La elaborarea de estimări ale ECL instituția de credit trebuie să ia în considerare toate informațiile rezonabile și justificabile care sunt relevante pentru un anumit produs, debitor, model de afaceri sau mediu economic și de reglementare.

(2) La elaborarea estimărilor ECL în scopuri de raportare financiară, instituția de credit trebuie să ia în considerare experiența și concluziile desprinse din exerciții similare efectuate în scopuri prudențiale chiar dacă scenariile de criză respective nu sunt destinate a fi utilizate direct în scopuri contabile.

(3) Informațiile anticipative, inclusiv previziunile economice și factorii de risc de credit aferenți, utilizate pentru estimările ECL, trebuie să fie în concordanță cu intrările pentru alte estimări relevante din cadrul situațiilor financiare, bugetelor, planurilor strategice și de capital,

precum și cu alte informații utilizate în activitățile de administrare și raportare desfășurate în cadrul unei instituţii de credit. [GL/2017/06 – pct.39]

Art.97^26 – Conducerea superioară trebuie să fie în măsură să demonstreze că înțelege și consideră în mod adecvat riscurile inerente atunci când stabilește prețul expunerilor din creditare. Instituțiile de credit trebuie să acorde o atenție deosebită următoarelor situații care pot oferi indicii cu privire la estimări inadecvate ale ECL: [GL/2017/06 – pct.40]

a) acordarea de credite beneficiarilor cu surse de venit volatile, care ar putea deveni nerecurente în caz de declin economic, sau fără documente justificative ori după o verificare sumară a surselor de venit; [GL/2017/06 – pct.40 lit.a)]

b) cerințe ale serviciului datoriei ridicate în raport cu fluxurile de numerar așteptate nete disponibile ale debitorului; [GL/2017/06 – pct.40 lit.b)]

c) grafice de rambursare flexibile, inclusiv perioade de grație la plată, plăți care vizează exclusiv dobânda și caracteristici de natura amortizării negative; [GL/2017/06 – pct.40 lit.c)]

d) pentru finanțări de proprietăți imobiliare sau alte active, acordarea de credite în valoare egală sau mai mare decât valoarea bunurilor finanțate, sau sub orice altă formă care nu asigură o marjă adecvată de protecție prin intermediul garanției reale; [GL/2017/06 – pct.40 lit.d)]

e) creşteri nejustificate ale numărului de modificări aduse expunerilor din creditare datorită dificultăților financiare cu care se confruntă debitorul, sau de renegocieri ori modificări ale expunerilor din creditare pentru alte motive cum ar fi presiunile concurențiale cu care se confruntă instituțiile de credit; [GL/2017/06 – pct.40 lit.e)]

f) eludarea cerințelor de clasificare și de rating, inclusiv prin reeșalonarea, refinanțarea sau reclasificarea expunerilor din creditare; [GL/2017/06 – pct.40 lit.f)]

g) creşteri nejustificate ale volumului de credite, în special relativ la creșterea volumului de credite înregistrată de către alți creditori din aceeași piață; și [GL/2017/06 – pct.40 lit.g)]

h) creșterea volumului și o înrăutățire a creditelor restante, de slabă calitate și/ sau depreciate. [GL/2017/06 – pct.40 lit.h)]

Art.97^27 – (1) Politicile contabile ale instituțiilor de credit trebuie să abordeze, iar metodologia acestora privind ajustările pentru pierderi trebuie să includă, prevederi privind:

a) renegocieri/ modificări ale expunerilor din creditare datorate dificultăților financiare sau altor motive, luând în considerare și definițiile specifice referitoare la restructurarea expunerilor datorată dificultăților financiare ale debitorului, stabilite în partea 2 din anexa V la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 680/2014 al Comisiei și

b) tratamentul expunerilor din creditare depreciate, achiziționate sau inițiate, astfel cum sunt definite în reglementările contabile aplicabile. [GL/2017/06 – pct.41]

(2) Referitor la renegocierile sau modificările expunerilor din creditare, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare următoarele: [GL/2017/06 – pct.41 lit.a)]

a) metodologia privind ajustările pentru pierderi trebuie să permită instituțiilor de credit să efectueze o evaluare solidă a riscului de credit și a nivelului ECL, astfel încât nivelul ajustărilor pentru pierderi să continue să reflecte posibilitatea recuperării expunerii renegociate sau modificate, indiferent dacă activul original este derecunoscut, sau nu, în conformitate cu cadrul contabil aplicabil; [GL/2017/06 – pct.41 lit.a) pct.(i)]

b) renegocierile sau modificările nu pot conduce în mod automat la concluzia că a avut loc o scădere imediată a riscului de credit al expunerii. Orice scădere a nivelului raportat al ajustărilor pentru pierderi, datorată îmbunătățirii riscului de credit trebuie să fie susținută de dovezi temeinice. Clienții trebuie să demonstreze, în mod consecvent pe o perioadă rezonabilă de timp, o performanță la plată care să fie satisfăcătoare, înainte să se considere că riscul de credit a scăzut, având totodată în vedere cerințele relevante pentru expunerile aflate în perioada de probă, astfel cum sunt definite în partea 2 din anexa V la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 680/2014 al Comisiei; [GL/2017/06 – pct.41 lit.a) pct.(ii)]

c) instituțiile de credit trebuie să analizeze cu atenție dacă recuperarea principalului aferent creditului este în mod rezonabil asigurată atunci când, ulterior unei renegocieri sau modificări, performanța de rambursare se întemeiază exclusiv pe baza plăților reprezentând dobânzi. În plus, întârzierile așteptate să apară în continuare, legate de plata respectivelor fluxuri de numerar, pot face dovada că riscul de credit nu s-a îmbunătățit, și, astfel, nivelul ECL trebuie reevaluat cu atenție; [GL/2017/06 – pct.41 lit.a) pct.(iii)]

d) metodologiile trebuie, de asemenea, să impună personalului implicat în activitatea de creditare să notifice prompt structura care exercită funcția contabilă, atunci când expunerile sunt renegociate sau modificate, pentru a asigura contabilizarea adecvată a modificărilor. Pentru renegocieri și modificări mai complexe, trebuie să aibă loc comunicări regulate între personalul din activitatea de creditare și departamentul contabil. [GL/2017/06 – pct.41 lit.a) pct.(iv)]

(3) În ceea ce privește expunerile din creditare depreciate, achiziționate sau inițiate, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere următoarele: [GL/2017/06 – pct.41 lit.b)]

a) metodologia trebuie să permită identificarea și contabilizarea, în mod adecvat, a expunerilor din creditare depreciate, achiziționate sau inițiate. [GL/2017/06 – pct.41 lit.b) pct.(i)]

b) estimările fluxurilor de numerar pentru astfel de expuneri din creditare trebuie să fie revizuite la fiecare perioadă de raportare și actualizate în funcție de necesități. Aceste actualizări trebuie să fie susținute, formalizate în mod adecvat și aprobate de conducerea superioară. [GL/2017/06 – pct.41 lit.b) pct.(ii)]

2.1.2.3.3 Procesul de rating al riscului de credit și gruparea expunerilor

Art.97^28 – Instituția de credit trebuie să dispună de un proces de rating al riscului de credit pentru a grupa expunerile din creditare pe baza caracteristicilor de risc de credit comune. [GL/2017/06 – 4.2.3 header]

2.1.2.3.3.1 Procesul de rating al riscului de credit

Art.97^29 – Ca parte a procesului de evaluare a riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să dispună de proceduri și sisteme informaționale cuprinzătoare pentru a monitoriza calitatea expunerilor din creditare. Acestea trebuie să includă un proces eficace de rating al riscului de credit care surprinde nivelul variabil, natura și factorii determinanți ai riscului de credit care se pot manifesta de-a lungul timpului, pentru a asigura în mod rezonabil faptul că toate expunerile din creditare sunt monitorizate corespunzător și că ajustările pentru pierderi aferente ECL sunt măsurate adecvat. [GL/2017/06 – pct.42]

Art.97^30 – Procesul de rating al riscului de credit trebuie să includă o funcție de revizuire independentă. Atribuirea inițială a claselor de risc de credit expunerilor, precum și actualizarea lor continuă de către personalul din activitatea de creditare trebuie să facă obiectul revizuirii de către funcția de revizuire independentă. [GL/2017/06 – pct.43]

Art.97^31 – Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, la momentul recunoașterii inițiale a expunerii din creditare, un număr de criterii pentru atribuirea clasei de risc de credit, inclusiv, în măsura în care prezintă relevanță, tipul, termenii și condițiile produsului, tipul și valoarea garanției reale, caracteristicile și locația debitorului sau o combinație a acestora. [GL/2017/06 – pct.44]

Art.97^32 – La schimbarea claselor de risc de credit atribuite la nivel de portofoliu, sau la nivel individual, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare alți factori relevanți precum, dar fără a se limita la aceștia, schimbări în perspectiva industriei, ratele de creștere a activității, sentimentul consumatorului și schimbările în previziunile economice precum rata dobânzii, rata șomajului și prețul mărfurilor, precum și deficiențele procesului de creditare, identificate după recunoașterea inițială. [GL/2017/06 – pct.45]

Art.97^33 – (1) La momentul la care are loc evaluarea impactului schimbărilor în riscul de credit, sistemul de rating al riscului de credit trebuie să surprindă toate expunerile din creditare, fără a se limita la acelea care au determinat creşteri semnificative ale riscului de credit, care au determinat pierderi sau care sunt în alt fel depreciate ca urmare a riscului de credit. Aceasta are scopul de a permite o diferențiere adecvată a riscului de credit și o grupare a expunerilor din creditare în cadrul sistemului de rating al riscului de credit și de a reflecta riscul expunerilor individuale, precum şi nivelul riscului de credit aferent portofoliului, în ansamblu, atunci când are loc agregarea tuturor expunerilor.

(2) În sensul alin. (1), un sistem de rating al riscului de credit eficient trebuie să permită instituțiilor de credit să identifice atât migrarea riscului de credit cât și schimbările semnificative în riscul de credit. [GL/2017/06 – pct.46]

Art.97^34 – Instituțiile de credit trebuie să descrie elementele sistemului de rating al riscului de credit, definind în mod clar fiecare grad de risc de credit și desemnând personalul responsabil cu elaborarea, implementarea, operarea și funcționarea sistemului, precum și persoanele responsabile cu testarea și validarea periodică. [GL/2017/06 – pct.47]

Art.97^35 – (1) Clasele de risc de credit trebuie să fie revizuite oricând sunt obținute noi informații relevante sau când așteptările instituției de credit cu privire la riscul de credit s-au schimbat.

(2) Clasele de risc de credit atribuite trebuie să facă obiectul unei revizuiri formale periodice,dar cel puțin anuală, pentru a se asigura, în mod rezonabil, că acele clase sunt adecvate și actualizate.

(3) Clasele de risc de credit aferente expunerilor din creditare evaluate individual, care au un grad de risc mai mare sau care sunt depreciate ca urmare a riscului de credit, trebuie să fie revizuite cu o frecvență mai mare decât cea anuală.

(4) Estimările ECL trebuie să fie actualizate la timp pentru a reflecta schimbările în clasele de risc de credit aferente fie grupurilor de expuneri, fie expunerilor individuale. [GL/2017/06 – pct.48]

2.1.2.3.3.2 Grupări bazate pe caracteristici de risc de credit comune

Art.97^36 – Instituțiile de credit trebuie să grupeze expunerile cu caracteristici de risc de credit comune într-o manieră care este suficient de granulară pentru a permite evaluarea în mod rezonabil a schimbărilor în riscul de credit și, astfel, evaluarea impactului asupra estimării nivelului ECL pentru asemenea grupări. [GL/2017/06 – pct.49]

Art.97^37 – Metodologia instituției de credit pentru gruparea[5] expunerilor în scopul evaluării riscului de credit trebuie să fie formalizată și supusă revizuirii adecvate și aprobării interne efectuate de conducerea superioară. [GL/2017/06 – pct.50]

Art.97^38 – (1) Expunerile din creditare trebuie să fie grupate conform caracteristicilor de risc de credit comune astfel încât schimbările în nivelul riscului de credit să reflecte impactul condițiilor în schimbare ale factorilor determinanți pentru riscul de credit. Aceasta include luarea în considerare a efectului pe care schimbări ale informațiilor anticipative, inclusiv factori macroeconomici, le au asupra riscului de credit al grupului.

(2) Elementele de bază ale grupării trebuie să fie revizuite de către conducerea superioară pentru a se asigura că expunerile din cadrul grupului rămân omogene din perspectiva răspunsului lor la factorii determinanți ai riscului de credit și caracteristicile relevante ale riscului de credit precum și impactul acestora asupra nivelului riscului de credit aferent întregului grup nu s-au schimbat de-a lungul timpului. [GL/2017/06 – pct.51]

Art.97^39 – Expunerile nu vor fi grupate într-o asemenea manieră în care o creștere a riscului de credit aferent anumitor expuneri să fie estompată de performanța grupului ca întreg. [GL/2017/06 – pct.52]

Art.97^40 – (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de un proces robust care să asigure că gruparea inițială a expunerilor lor din creditare este adecvată.

[5] Ca de exemplu în funcție de tipul instrumentului, termenii și condițiile produsului, segmentul de industrie/piață, localizarea geografică sau data înregistrării.

(2) Ulterior, gruparea expunerilor trebuie să fie reevaluată iar expunerile trebuie să fie regrupate dacă sunt obținute noi informații relevante sau dacă noile așteptări ale instituției de credit privind riscul de credit sugerează că este necesară o ajustare.

(3) Instituțiile de credit trebuie să utilizeze o ajustare temporară dacă nu sunt capabile să regrupeze expunerile la timp. [GL/2017/06 – pct.53]

2.1.2.3.3.3 Utilizarea ajustărilor temporare

Art.97^41 – Instituțiile de credit trebuie să utilizeze ajustări temporare aferente unei ajustări pentru pierderi numai ca soluție intermediară, în special în circumstanțe ocazionale sau când nu este timp suficient pentru a încorpora noile informații relevante în mod adecvat în cadrul procesului existent de rating și de modelare a riscului de credit, sau pentru a regrupa expuneri din creditare, sau când expuneri din creditare din cadrul unui grup de expuneri din creditare reacționează la factori sau evenimente, în mod diferit față așteptările inițiale. [GL/2017/06 – pct.54]

Art.97^42 – (1) Ajustările temporare nu pot fi utilizate în mod continuu, pe termen lung în cazul unui factor de risc care nu este ocazional.

(2) Dacă instituțiile de credit se așteaptă ca motivul care determină ajustarea să nu fie temporar, precum apariția unui nou factor determinant de risc care nu a fost încorporat în metodologia instituției de credit privind determinarea ajustărilor pentru pierderi, metodologia trebuie actualizată în scurt timp pentru a încorpora factorul care se așteaptă să aibă un impact continuu asupra determinării nivelului ECL. [GL/2017/06 – pct.55]

Art.97^43 – În vederea evitării apariției de elemente părtinitoare, ajustările temporare trebuie să fie consecvente din punct de vedere direcțional cu previziunile, susținute de documentație adecvată și supuse unor procese de guvernanță adecvate. [GL/2017/06 – pct.56]

2.1.2.3.4 Adecvarea ajustării pentru pierderi

Art.97^44 – Valoarea agregată a ajustărilor pentru pierderi a unei instituții de credit, indiferent dacă ajustările pentru pierderi sunt determinate pe bază colectivă sau individuală, trebuie să fie adecvată și consecventă cu obiectivele reglementărilor contabile aplicabile. [GL/2017/06 – 4.2.4 header]

Art.97^45 – Instituțiile de credit trebuie să implementeze metodologii de risc de credit robuste ce au drept obiectiv ca soldul total al ajustărilor pentru pierderi aferente ECL să fie obținut în

conformitate cu reglementările contabile aplicabile și să reflecte nivelul ECL în mod adecvat în contextul respectivelor reglementări contabile. [GL/2017/06 – pct.57]

Art.97^46 – (1) La evaluarea adecvării ajustărilor pentru pierderi, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare factorii și așteptările relevante la data raportării care pot afecta recuperarea fluxurilor de numerar rămase pe parcursul duratei de viață a unui grup de expuneri din creditare sau a unei expuneri din creditare.

(2) Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare atât datele istorice și curente, precum și informații anticipative rezonabile și justificabile, inclusiv factori macroeconomici care sunt relevanți expunerii/expunerilor care face/fac obiectul evaluării, în conformitate cu reglementările contabile aplicabile. [GL/2017/06 – pct.58]

Art.97^47 – (1) În funcție de capacitatea de a încorpora informațiile anticipative în cadrul estimărilor ECL, instituțiile de credit pot utiliza metode de evaluare individuală sau colectivă.

(2) Indiferent de abordările de evaluare utilizate, acestea trebuie să fie consecvente cu cerințele reglementărilor contabile relevante și nu vor avea ca rezultat niveluri diferite, în mod semnificativ, de ajustări pentru pierderi.

(3) Evaluările individuale și colective formează împreună baza ajustărilor pentru pierderi aferente ECL. [GL/2017/06 – pct.59]

Art.97^48 – Metoda de evaluare a ECL utilizată de către instituțiile de credit trebuie să fie cea mai adecvată în condițiile date și, în mod specific, trebuie să fie aliniată cu modul în care instituțiile de credit administrează expunerile din creditare, în condițiile în care (i) evaluarea colectivă este utilizată pentru grupuri mari de expuneri din creditare omogene, cu caracteristici de risc de credit comune, precum portofoliile de tip retail și (ii) evaluările individuale sunt derulate pentru expuneri semnificative sau în situațiile în care au fost identificate probleme la nivel de credit individual, precum creditele aflate în observație și creditele restante. [GL/2017/06 – pct.60]

Art.97^49 – Indiferent de metoda de evaluare utilizată, individuală sau colectivă, instituțiile de credit trebuie să asigure că aceasta nu conduce la recunoașterea întârziată a ECL. [GL/2017/06 – pct.61]

Art.97^50 – (1) Când instituțiile de credit utilizează evaluări individuale, estimarea nivelului ECL trebuie să încorporeze întotdeauna impactul așteptat al tuturor informațiilor anticipative rezonabile și justificabile, inclusiv factorii macroeconomici care afectează atât posibilitatea recuperării creditului, cât și riscul de credit.

(2) La aplicarea unei metode de evaluare individuală, documentația instituției de credit trebuie să demonstreze în mod clar, în aceeași manieră ca în cazul evaluării colective, modul în care informațiile anticipative, inclusiv factorii macroeconomici, au fost reflectate în evaluarea individuală. [GL/2017/06 – pct.62]

Art.97^51 – (1) Atât în cazurile în care evaluările individuale ale expunerilor instituției de credit nu iau în considerare în mod adecvat informațiile anticipative, cât și pentru a permite identificarea relațiilor dintre informațiile anticipative și estimările nivelului ECL, care pot să nu fie evidente la nivel individual, instituțiile de credit trebuie să grupeze expunerile din creditare având caracteristici de risc de credit comune în scopul de a estima impactul informațiilor anticipative, inclusiv factorii macroeconomici.

(2) În cazurile în care instituțiile de credit stabilesc faptul că toate informațiile anticipative rezonabile și justificabile au fost încorporate în evaluarea individuală a nivelului ECL, instituțiile de credit nu vor derula o evaluare anticipativă adițională pe bază colectivă, dacă aceasta ar determina o dublă cuantificare. [GL/2017/06 – pct.63]

2.1.2.3.5 Validarea modelului ECL

Art.97^52 – Instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri pentru a valida, în mod adecvat, modelele utilizate pentru determinarea nivelului ECL. [GL/2017/06 – 4.2.5 header]

Art.97^53 – (1) Instituțiile de credit pot utiliza, în procesul de evaluare și determinare a nivelului ECL, modele și estimări bazate pe ipoteze pentru identificarea și măsurarea riscului, atât la nivelul individual al expunerii din creditare, cât și la nivelul general al portofoliilor, care includ încadrarea pe clase a creditelor, identificarea riscului de credit, măsurarea nivelului ajustărilor pentru pierderi aferente ECL pentru scopuri contabile, simulări de criză și alocarea capitalului.

(2) Modelele utilizate în procesul de evaluare și măsurare a nivelului ECL trebuie să ia în considerare impactul modificărilor variabilelor aferente debitorilor și riscului de credit, precum modificări ale PD, LGD, valorilor expunerilor, valorilor garanțiilor reale, migrația probabilităților stării de nerambursare și claselor de risc de credit interne atribuite debitorilor, având la bază informații istorice, curente, cât și anticipative rezonabile și justificabile, inclusiv factori macroeconomici. [GL/2017/06 – pct.64]

Art.97^54 – (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de politici și proceduri robuste pentru a valida în mod adecvat acuratețea și coerența modelelor utilizate pentru evaluarea riscului de credit și măsurarea nivelului ECL, inclusiv sistemele și procesele de rating al riscului de credit

bazate pe model, precum și estimarea tuturor componentelor de risc relevante, atât la începutul aplicării modelului, cât și pe bază continuă.

(2) Politicile și procedurile prevăzute la alin. (1) trebuie să prevadă utilizarea în mod adecvat a judecății profesionale. [GL/2017/06 – pct.65]

Art.97^55 – Validarea trebuie să fie efectuată atât când modelele ECL sunt dezvoltate inițial, cât și când acestea suportă schimbări semnificative, și trebuie să asigure faptul că modelele respective sunt potrivite pentru propusa lor utilizare, pe bază continuă. [GL/2017/06 – pct.66]

Art.97^56 – Un cadru robust de validare a modelelor trebuie să includă următoarele elemente, dar fără a se limita la acestea: [GL/2017/06 – pct.67]

a) Roluri și responsabilități clare pentru validarea modelelor. Validarea modelelor trebuie să fie efectuată independent de procesul de dezvoltare a modelelor și trebuie să fie derulată de personal cu experiența și expertiza necesare. Concluziile și rezultatele validării modelelor trebuie să fie raportate prompt și la timp nivelului de autoritate adecvat. Când o instituție de credit a externalizat unei părți externe funcția sa de validare, instituția de credit rămâne responsabilă pentru eficacitatea întregii activități de validare a modelelor și trebuie să asigure că activitatea desfășurată de entitatea externă conține, pe bază continuă, elementele unui cadru robust de validare a modelelor.

b) Metodologia și aria de acoperire a unei validări adecvate a modelelor trebuie să includă un proces sistematic de evaluare a robusteței, consecvenței și acurateței modelului, precum și a relevanței continue a modelului pentru expunerile din creditare individuale sau portofoliile aferente. Un proces eficace de validare a modelelor trebuie, de asemenea, să permită identificarea și abordarea la timp a potențialelor limitări ale modelului. Domeniul validării trebuie să includă o revizuire a datelor de intrare ale modelului, a planului modelului și a datelor de ieșire/ performanței modelului. Astfel:

(i) Referitor la *datele de intrare ale modelului*, Instituțiile de credit trebuie să aibă stabilite la nivel intern standarde de calitate și fiabilitate pentru datele - informații istorice, curente și anticipative - utilizate ca intrări ale modelului. Datele utilizate pentru a estima ajustările pentru pierderi aferente ECL trebuie să fie relevante pentru portofoliile instituțiilor de credit și să fie, pe cât posibil, precise, fiabile și complete, respectiv fără excluderi care ar putea introduce

elemente părtinitoare privind estimările ECL. Validarea trebuie să asigure că datele utilizate îndeplinesc aceste standarde.

(ii) Referitor la *planul modelului*, validarea trebuie să evalueze dacă teoria de bază a modelului este solidă din punct de vedere conceptual, recunoscută și general acceptată pentru scopul său propus. Din perspectivă anticipativă, validarea trebuie, de asemenea, să evalueze măsura în care modelul poate lua în considerare, atât la nivel de model general, cât și la nivel de factor de risc individual, schimbările în mediul economic și de creditare, precum și schimbările în profilul sau strategia de afaceri la nivel de portofoliu, fără a reduce în mod semnificativ robustețea modelului.

(iii) Referitor la *datele de ieșire/ performanța modelului,* instituțiile de credit trebuie să aibă stabilite la nivel intern standarde pentru performanța acceptabilă a modelului. Când pragurile de performanță sunt încălcate semnificativ, instituțiile de credit trebuie să întreprindă acțiuni de remediere, care pot ajunge până la recalibrarea sau dezvoltarea din nou a modelului.

c) Formalizarea cuprinzătoare a cadrului și procesului de validare a modelelor. Aceasta trebuie să includă formalizarea procedurilor de validare efectuate, orice schimbări în metodologia și instrumentele de validare, intervalele de date utilizate, rezultatele validării și orice acțiuni de remediere luate atunci când este necesar. Instituțiile de credit trebuie să asigure că formalizarea este revizuită și actualizată periodic.

d) O revizuire a procesului de validare a modelelor, efectuată de către părți independente, interne sau externe, pentru a evalua eficacitatea generală a procesului de validare a modelelor și independența procesului de validare a modelelor față de procesul de dezvoltare. Concluziile revizuirii trebuie să fie raportate, cu promptitudine și în timp util, nivelului adecvat de autoritate, cum ar fi conducerea superioară, comitetul de audit.

2.1.2.3.6 Judecata profesională bazată pe experiența în creditare

Art.97^57 – La evaluarea riscului de credit și la determinarea nivelului ECL, instituțiile de credit trebuie să utilizeze judecata profesională bazată pe experiența în creditare, în mod special la luarea în considerare a informațiilor anticipative rezonabile și justificabile, inclusiv factorii macroeconomici.[GL/2017/06 – 4.2.6 header]

Art.97^58 – (1) Instituțiile de credit trebuie să aibă instrumentele necesare pentru a asigura o estimare robustă și o recunoaștere a ECL în timp util.

(2) Dat fiind că informațiile privind istoricul pierderilor sau că impactul condițiilor actuale pot să nu reflecte în totalitate riscul de credit aferent expunerilor din creditare, instituțiile de credit trebuie să utilizeze propria judecată profesională bazată pe experiența din creditare pentru a încorpora în mod amănunțit impactul așteptat al tuturor informațiilor anticipative rezonabile și justificabile, inclusiv factorii macroeconomici, asupra propriilor estimări ale nivelului ECL.

(3) Utilizarea de către instituția de credit a propriei judecăți profesionale bazate pe experiența în creditare trebuie să fie formalizată în cadrul metodologiei riscului de credit și supusă unei supravegheri adecvate. [GL/2017/06 – pct.68]

Art.97^59 – Chiar dacă informațiile istorice furnizează o bază utilă pentru identificarea tendințelor și corelațiilor necesare pentru a identifica factorii determinanți ai riscului de credit pentru expunerile din creditare, la estimările nivelului ECL, instituțiile de credit trebuie să nu ignore impactul evenimentelor și condițiilor anticipative asupra acestor factori determinanți. Estimarea trebuie să reflecte deficitele de numerar viitoare așteptate care rezultă dintr-un asemenea impact. [GL/2017/06 – pct.69]

Art.97^60 – Instituțiile de credit nu vor evita luarea în considerare a informațiilor anticipative pe considerentul că acestea apreciază costul de incorporare a unor asemenea informații anticipative ca fiind foarte mare sau nenecesar, sau pe considerentul că există incertitudine în formularea scenariilor anticipative, cu excepția cazului în care costul adițional și povara operațională, care vor fi introduse, nu contribuie la o implementare de înaltă calitate a reglementărilor contabile ECL. [GL/2017/06 – pct.70]

Art.97^61 – (1) Instituțiile de credit trebuie să fie capabile să demonstreze că informațiile anticipative, utilizate în cadrul procesului de estimare a nivelului ECL, au o legătură cu factorii determinanți ai riscului de credit aferent expunerilor sau portofoliilor distincte.

(2) Dat fiind că există posibilitatea de a nu se putea demonstra o legătură puternică în termeni statistici între diferite tipuri de informații sau chiar între mulțimea de informații ca întreg și factorii determinanți ai riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să utilizeze propria judecată profesională bazată pe experiența în creditare la stabilirea nivelului adecvat al ajustărilor pentru pierderi individuale sau colective.

(3) Când un factor anticipativ, care a fost identificat ca relevant, nu a fost incorporat în evaluarea individuală sau colectivă, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că pot fi necesare ajustări temporare. [GL/2017/06 – pct.71]

Art.97^62 – (1) Previziunile macroeconomice și celelalte informații relevante trebuie să fie aplicate în mod consecvent de-a lungul portofoliilor în cazul în care factorii determinanți ai riscului de credit aferent portofoliilor sunt afectați în aceeași manieră de aceste previziuni sau ipoteze.

(2) În plus, la dezvoltarea estimărilor nivelului ECL, instituțiile de credit trebuie să aplice propria judecată profesională bazată pe experiența în creditare pentru a lua în considerare poziționarea lor în cadrul ciclului de creditare, care poate diferi de-a lungul jurisdicțiilor în care respectivele instituții de credit au expuneri din creditare. [GL/2017/06 – pct.72]

Art.97^63 – Instituțiile de credit trebuie să manifeste prudență la determinarea nivelului ajustărilor pentru pierderi aferente ECL, care sunt recunoscute pentru scopuri contabile, pentru a asigura că estimările rezultate sunt adecvate, respectiv să fie consecvente cu principiul neutralității și să nu fie subestimate ori supraestimate. [GL/2017/06 – pct.73]

Art.97^64 – În plus, la dezvoltarea propriilor estimări ale nivelului ECL, instituțiile de credit trebuie să se folosească de o gamă largă de informații rezultate din procesul de administrare a riscului de credit, inclusiv informații de natură anticipativă, pentru scopuri de administrare a riscului și de adecvare a capitalului. [GL/2017/06 – pct.74]

2.1.2.3.7 Procese, sisteme, instrumente și date comune

Art.97^65 – Instituțiile de credit trebuie să aibă un proces adecvat de evaluare și măsurare a riscului de credit, care furnizează acestora o bază solidă pentru procesele, sistemele, instrumentele și datele comune utilizate pentru a evalua riscul de credit și pentru a determina ECL. [GL/2017/06 – 4.2.7 header]

Art.97^66 – În cea mai mare măsură posibilă, instituțiile de credit trebuie să utilizeze procese, sisteme, instrumente și date comune pentru a evalua riscul de credit, pentru a determina nivelul ECL în scopuri contabile și pentru a determina pierderile așteptate în scopuri de adecvare a capitalului, în vederea consolidării fiabilității și consecvenței estimărilor ECL rezultate, pentru a crește transparența și, prin intermediul disciplinei de piață, pentru a furniza stimulente în scopul folosirii practicilor de risc de credit sănătoase. [GL/2017/06 – pct.75]

Art.97^67 – (1) Practicile de risc de credit trebuie să fie revizuite periodic pentru a asigura că datele relevante disponibile în cadrul organizației instituției de credit sunt capturate și că

sistemele sunt actualizate pe măsură ce practicile de creditare sau de afaceri ale instituției de credit se schimbă sau evoluează pe parcursul timpului.

(2) Instituțiile de credit trebuie să stabilească un circuit de transmitere a efectelor pentru a asigura că informațiile privind estimările ECL, schimbările în riscul de credit și pierderile efective suportate pe seama expunerilor din creditare sunt aduse la cunoștința experților de risc de credit, personalului responsabil cu contabilitatea și raportarea în scopuri de reglementare și, în mod special, personalului responsabil cu creditarea. [GL/2017/06 – pct.76]

Art.97^68 – Procesele, sistemele, instrumentele și datele comune menționate în prezenta subsecțiune pot include sisteme de rating al riscului de credit, estimări PD supuse unor ajustări adecvate, situații privind întârzierile la plată, indicatori LTV, rate istorice de pierdere, tipuri de produse, calendare de amortizare, condiții privind plățile în avans, segmente de piață, locații geografice, datele inițierii și tipuri de garanție reală. [GL/2017/06 – pct.77]

2.1.2.3.8 Publicarea

Art.97^69 – Publicarea informațiilor de către instituțiile de credit trebuie să promoveze transparență și comparabilitate, prin furnizarea de informații actuale, relevante și utile pentru luarea deciziilor. [GL/2017/06 – 4.2.8 header]

Art.97^70 – Instituțiile de credit trebuie să asigure furnizarea de informații care să fie relevante și comparabile, astfel încât utilizatorii să poată lua decizii prompte și informate și să poată evalua activitatea de administrare desfășurată de organul de conducere și de conducerea superioară. [GL/2017/06 – pct.78]

Art.97^71 – (1) Publicările referitoare la datele financiare și cele referitoare la administrarea riscului de credit trebuie să fie efectuate în conformitate cu reglementările aplicabile în domeniul contabilității și al supravegherii .

(2) Instituțiile de credit trebuie să asigure publicările necesare pentru prezentarea unei descrieri fidele a expunerii acestora la riscul de credit, inclusiv estimările lor privind nivelul ECL și pentru furnizarea de informații relevante privind practicile de creditare proprii. [GL/2017/06 – pct.79]

Art.97^72 – Conducerea superioară a instituțiilor de credit trebuie să utilizeze propria judecată profesională pentru a determina nivelul adecvat al agregării și detalierii datelor publicate, astfel încât publicarea de informații să îndeplinească cerințele contabile și să ofere o bună imagine asupra expunerii la riscul de credit și asupra nivelului ECL, pentru ca utilizatorii să poată efectua

o analiză a instituției de credit și comparații relevante cu alte instituții de credit aparținând unui grup de entități similare (*peer group*). [GL/2017/06 – pct.80]

Art.97^73 – (1) Informațiile cantitative și calitative publicate, luate ca întreg, trebuie să prezinte utilizatorilor principalele ipoteze și date de intrare utilizate la obținerea estimărilor ECL.

(2) Publicările trebuie să evidențieze politicile și definițiile care sunt esențiale pentru estimarea nivelului ECL - precum temeiul în baza căruia instituția de credit grupează expunerile din creditare în portofolii cu caracteristici de risc de credit similare, precum și definiția utilizată de aceasta pentru starea de nerambursare -, factorii care determină schimbări în estimările ECL, precum și maniera în care a fost luată în considerare judecata profesională bazată pe experiența în creditare a conducerii superioare. [GL/2017/06 – pct.81]

(3) Publicarea politicilor semnificative trebuie să arate modul în care politicile respective au fost implementate în contextul specific al instituției de credit.

Art.97^74 – Instituțiile de credit trebuie să publice informații calitative cu privire la modul în care informațiile anticipative, inclusiv factorii macroeconomici, au fost încorporate în procesul de estimare a nivelului ECL, în conformitate cu reglementările contabile aplicabile, în special când evaluarea este desfășurată pe bază individuală. [GL/2017/06 – pct.82]

Art.97^75 – Publicările privind temeiul pentru gruparea expunerilor din creditare trebuie să includă informații privind modul în care conducerea superioară se asigură că expunerile din creditare sunt grupate în mod adecvat, astfel încât respectivele grupuri continuă să aibă caracteristici comune de risc de credit. [GL/2017/06 – pct.83]

Art.97^76 – Pentru a îmbunătăți calitatea și semnificația informațiilor publicate privind estimările ECL, instituțiile de credit trebuie să furnizeze periodic o explicație a schimbărilor semnificative ale estimării nivelului ECL. Aceste informații trebuie să includă atât informații calitative cât și cantitative, relevante, într-o manieră care să îmbunătățească înțelegerea modului în care s-au schimbat estimările nivelului ECL. [GL/2017/06 – pct.84]

Art.97^77 – (1) Organele de conducere ale instituțiilor de credit trebuie să revizuiască în mod regulat politicile sale de publicare, pentru a asigura că informațiile publicate continuă să fie relevante în raport cu profilul de risc al instituției de credit, cu concentrarea produselor, cu standardele industriei și cu condițiile de piață curente.

(2) În cadrul acestui proces de revizuire, instituțiile de credit trebuie să publice informații care facilitează comparațiile cu entități similare acestora, permițând utilizatorilor să monitorizeze periodic schimbările în estimările ECL ale instituțiilor de credit și să efectueze

analize relevante între instituțiile de credit aparținând unui grup de entități similare (*peer group*), la nivel național și internațional. [GL/2017/06 – pct.85]

2.1.2.4 Prevederi specifice instituțiilor de credit în vederea aplicării IFRS 9

Art.97^78 – (1) Instituțiile de credit trebuie să determine ECL pentru toate expunerile din creditare, cu respectarea prevederilor de la paragrafele 5.5.5, 5.5.17 și 5.5.18 din IFRS 9. Ajustările de valoare zero trebuie să fie reduse deoarece estimarea ECL constituie o valoare ponderată cu probabilitățile, care trebuie întotdeauna să reflecte posibilitatea ca o pierdere din credit să aibă loc.

(2) O ajustare de valoare zero ar putea totuși să apară, de exemplu, pentru creditele acoperite integral cu garanții reale. Instituțiile de credit trebuie să fie precaute când efectuează estimări ale valorii garanției reale, întrucât evaluarea garanției reale la momentul inițierii creditului se poate modifica pe durata de viață a creditului. [GL/2017/06 – pct.86]

Art.97^79 – (1) Instituțiile de credit trebuie să adopte o metodă proactivă în evaluarea și măsurarea ECL pe următoarele 12 luni care să permită identificarea în timp util a modificărilor în riscul de credit, și, în consecință, recunoașterea în timp util a modificărilor ECL.

(2) În conformitate cu secțiunea 2.1.2.3.6, estimarea valorii și momentul recunoașterii ECL pe următoarele 12 luni trebuie să reflecte judecata profesională a conducerii superioare, bazată pe experiența în creditare, și să reprezinte o estimare a ECL imparțială, ponderată în funcție de probabilități, prin luarea în considerare a unei serii de rezultate posibile. [GL/2017/06 – pct.87]

Art.97^80 – (1) Având în vedere definiția ECL pe următoarele 12 luni, prevăzută de IFRS 9[6], precum și paragraful B5.5.43 din IFRS 9, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că valoarea ECL pe următoarele 12 luni nu reprezintă doar pierderile așteptate în următoarele 12 luni, ci, mai degrabă, reprezintă deficitele de numerar așteptate pe durata de viață a expunerii sau a grupului de expuneri din creditare, care pot apărea datorită evenimentelor generatoare de pierderi ce se pot produce în următoarele 12 luni.

(2) Instituțiile de credit trebuie de asemenea să aibă în vedere faptul că, în conformitate cu paragraful 5.5.9 din IFRS 9, pentru a evalua dacă un instrument financiar trebuie să treacă la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață, acestea trebuie să ia în considerare modificările în posibilitatea apariției stării de nerambursare pe durata de viață așteptată a instrumentului financiar. Deși, în anumite circumstanțe, IFRS 9 permite ca modificările în

[6] A se vedea IFRS 9, Anexa A, Termeni definiți

riscul apariției stării de nerambursare în următoarele 12 luni să fie folosite pentru această evaluare, totuși, această abordare poate să nu fie adecvată, și o atenție specială trebuie acordată exemplelor prezentate în IFRS 9 la paragraful B5.5.14. [GL/2017/06 – pct.88]

Art.97^81 – Având în vedere că paragraful B5.5.37 din IFRS 9: (i) nu definește starea de nerambursare, dar solicită instituțiilor de credit să o definească într-o manieră care să fie compatibilă cu definiția utilizată în scopul administrării interne a riscului de credit și (ii) include de asemenea o prezumție relativă potrivit căreia starea de nerambursare nu are loc mai târziu de momentul în care un activ financiar este restant de 90 de zile, , la adoptarea unei definiții a stării de nerambursare în scopuri contabile, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare definiția prevăzută la articolul 178 din Regulamentul UE 575/20137, care include atât un criteriu calitativ cât și un indicator obiectiv, echivalent cu prezumția relativă prevăzută la paragraful B5.5.37 din IFRS 9. [GL/2017/06 – pct.89]

Art.97^82 – Instituțiile de credit nu pot considera posibilitatea înlocuirii[8], de către autoritățile competente, a criteriului de restanțe de 90 de zile cu 180 de zile în conformitate cu articolul 178 (1) din Regulamentul UE 575/2013, ca fiind o excepție de la aplicarea prezumției relative de 90 de zile din IFRS 9, paragraful B5.5.37. [GL/2017/06 – pct.90]

Art.97^83 – (1) La formularea estimării valorii ECL pe următoarele 12 luni așa cum se menționează în secțiunea 2.1.2.1 și secțiunea 2.1.2.3.6, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare informații rezonabile și justificabile care afectează riscul de credit, în special informații anticipative, incluzând factori macroeconomici.

(2) Instituțiile de credit trebuie să își exercite judecata profesională bazată pe experiența în creditare pentru a lua în considerare atât informațiile calitative cât și cele cantitative, care ar putea afecta evaluarea riscului de credit.

(3) Instituțiile de credit trebuie să încorporeze în mod proactiv informații care pot afecta estimarea ECL, și nu pot exclude sau să ignora informații relevante care sunt disponibile în

[7] EBA a publicat un proiect de Ghid pentru aplicarea definiției stării de nerambursare potrivit articolului 178 din Regulamentul 575/2013.

[8] În conformitate cu articolul 178 (1) din Regulamentul UE 575/2013, un eveniment de nerambursare se consideră că a avut loc pentru un anumit debitor când oricare/ ambele dintre criteriile de la paragrafele 4(a) și (b) sunt îndeplinite. În acest context, instituțiile de credit trebuie să identifice starea de nerambursare, în conformitate cu criteriul de „improbabilitate de plată" aplicabil debitorului, înainte ca expunerea să devină problematică potrivit criteriului de restanțe de 90 de zile. Corespunzător abordării urmărite pentru scopuri de reglementare, lista elementelor prevăzute la articolul 178 (3) din Regulamentul UE 575/2013 ca indicii de improbabilitate de plată trebuie să fie implementate într-un mod care să asigure determinarea în timp util a evenimentelor de „improbabilitate de plată" care accelerează eventualele deficite de numerar. În ce privește criteriul de la paragraful 4 (b), pentru scopuri de reglementare în cazul obligațiilor entităților din sectorul de retail și din cel public, pentru cifra de 90 de zile, autoritățile competente pot înlocui cu o valoare de până la 180 de zile pentru diferite produse, după cum consideră adecvat pentru condițiile locale (a se vedea articolul 178 (1) (b) din Regulamentul UE 575/2013).

mod rezonabil, chiar dacă IFRS 9 prevede că o entitate nu trebuie neapărat să efectueze o căutare exhaustivă a informațiilor atunci când determină ECL pe următoarele 12 luni. [GL/2017/06 – pct.91]

Art.97^84 – Atunci când o instituție de credit inițiază expuneri cu risc de credit ridicat iar ajustările pentru pierderi sunt inițial egale cu ECL pe următoarele 12 luni, instituția de credit trebuie să monitorizeze îndeaproape aceste expuneri pentru creșteri semnificative ale riscului de credit, pentru a asigura transferarea în timp util a expunerii la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață, având în vedere faptul că expunerile cu risc de credit crescut sunt susceptibile de a prezenta o volatilitate mai mare și de a avea o creștere mai rapidă a riscului de credit. [GL/2017/06 – pct.92]

Art.97^85 – O instituție de credit trebuie să își ajusteze estimarea ECL pe următoarele 12 luni pentru a reflecta în mod adecvat modificările în riscul de credit care au avut loc, chiar dacă o creștere a riscului de credit nu este considerată semnificativă. Astfel de ajustări trebuie să fie efectuate cu mult înainte ca expunerile să fie transferate, fie individual, fie colectiv, la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață și cu luarea în considerare a oricărei migrații a riscului de credit care a avut loc. [GL/2017/06 – pct.93]

Art.97^86 – Atunci când se efectuează o evaluare colectivă, expunerile dintr-un grup trebuie să respecte cerințele stabilite la secțiunea 2.1.2.3.3. În special, în cazul în care devin disponibile informații ce indică necesitatea unei segmentări suplimentare sau diferite a unui grup de expuneri din creditare, grupul trebuie să fie împărțit în subgrupuri și determinarea nivelului ECL pe următoarele 12 luni trebuie să fie actualizată separat pentru fiecare subgrup. În cazul în care există circumstanțe tranzitorii, instituțiile de credit trebuie să aplice o ajustare temporară cu respectarea secțiunii 2.1.2.3.3. În cazul în care devin disponibile informații care indică faptul că un anumit subgrup a suferit o creștere semnificativă a riscului de credit, instituția de credit trebuie să recunoască ECL pe durata de viață pentru acel subgrup. [GL/2017/06 – pct.94]

Art.97^87 – Expunerile din creditare nu vor fi grupate într-o manieră care să estompeze identificarea creșterilor semnificative ale riscului de credit în timp util. Prevederile secțiunilor 2.1.2.3.3 și 2.1.2.3.4 se aplică în mod corespunzător. [GL/2017/06 – pct.95]

2.1.2.4.1 Evaluarea creșterilor semnificative ale riscului de credit

Art.97^88 – În contextul prevederilor paragrafului 5.5.4 din IFRS 9, având în vedere că, ulterior recunoașterii inițiale o creștere a riscului de credit poate să nu fie compensată pe deplin de rata dobânzii percepute, instituțiile de credit trebuie să analizeze cu atenție dacă a existat o

creștere semnificativă a riscului de credit[9]. În caz afirmativ, expunerea din creditare trebuie să facă obiectul măsurării nivelului ECL pe durata de viață. [GL/2017/06 – pct.96-97]

Art.97^89 – (1) Atât pentru a analiza dacă o expunere a suferit o creștere semnificativă a riscului de credit, cât și pentru determinarea nivelului ECL pe următoarele 12 luni și pe durata de viață, instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru de administrare, sisteme și mecanisme de control solide, în conformitate cu principiile specificate în secțiunea 2.1.2.3.

(2) Instituțiile de credit trebuie să implementeze sisteme capabile să administreze și să evalueze în mod sistematic cantitățile mari de informații care sunt necesare pentru a aprecia dacă anumite expuneri sau grupuri de expuneri din creditare prezintă sau nu o creștere semnificativă a riscului de credit și să determine ECL pe durata de viață atunci când este cazul.

(3) Instituțiile de credit-mamă și filialele trebuie să asigure că abordarea este consecventă în cadrul grupului. Aceasta trebuie să presupună, în special, punerea în aplicare a unor procese care să garanteze că previziunile condițiilor economice din diferite jurisdicții și sectoare economice sunt revizuite și aprobate de conducerea superioară a instituției de credit și că procesul, mecanismele de control și ipotezele economice cu privire la elaborarea previziunilor și conectarea acestora la așteptările privind pierderea din credit sunt consecvente în cadrul grupului. Necesitatea asigurării consecvenței nu presupune ca practica să fie identică în cadrul unui grup. Dimpotrivă, într-un cadru consecvent, pot exista diferențe între jurisdicții și produse, inclusiv în funcție de disponibilitatea datelor. Aceste diferențe trebuie să fie solid formalizate și justificate. [GL/2017/06 – pct.98]

Art.97^90 – Procesele implementate de instituțiile de credit trebuie să le permită acestora să stabilească în timp util și pe o bază holistică, dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit ulterior recunoașterii inițiale a unei expuneri din creditare, astfel încât transferul la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață al unei expuneri individuale sau al unui grup de expuneri, cu caracteristici similare de risc de credit, să se realizeze de îndată ce riscul de credit a crescut semnificativ, în conformitate cu cerințele IFRS 9 privind contabilizarea deprecierii. [GL/2017/06 – pct.99]

Art.97^91 – (1) Având în vedere că, referitor la evaluarea creșterilor semnificative ale riscului de credit de la recunoașterea inițială, paragraful B5.5.17 din IFRS 9 prevede o gamă largă de

[9] IFRS 9 solicită entităților să ia în considerare o gamă largă de factori în evaluarea creșterilor semnificative ale riscului de credit, iar prețul poate fi unul dintre acești factori.

informații[10] care pot fi necesare pentru a face această determinare, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere ca, , pe lângă informațiile privind condițiile actuale și datele istorice, să ia în considerare toate informațiile anticipative care sunt rezonabile, justificabile și disponibile fără costuri și eforturi nejustificate. Dispozițiile art.97^115 privind informațiile care urmează să fie utilizate se aplică în mod corespunzător.

(2) În sensul alin.(1), pentru a recunoaşte ajustările în timp util, în conformitate cu cerințele IFRS 9, instituțiile de credit trebuie: [GL/2017/06 – pct.100]

a) să combine datele și previziunile viitoare pentru factorii cheie determinanți ai riscului de credit în cadrul expunerilor și portofoliilor lor de creditare; și [GL/2017/06 – pct.101.a.]

b) să fie capabile să cuantifice, pe baza acestor date şi previziuni, riscul de credit pentru fiecare expunere din creditare sau portofoliu de credite. [GL/2017/06 – pct. 101.b.]

Art.97^92 – (1) Având în vedere prevederile de la paragraful B5.5.2[11] din IFRS 9, analizele instituțiilor de credit trebuie să ia în considerare faptul că factorii determinanți ai pierderilor din creditare încep adesea să se deterioreze cu mult timp înainte de apariția unor dovezi obiective de incidente de neplată aferente expunerilor din creditare afectate.

(2) Instituțiile de credit trebuie să țină cont de faptul că datele referitoare la incidentele de neplată sunt, în general, retrospective și rareori sunt, de sine stătătoare, adecvate pentru punerea în aplicare a unei metode de determinare a ECL. [GL/2017/06 – pct.102]

Art.97^93 – (1) Pentru a îndeplini obiectivul IFRS 9 într-o manieră robustă, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, în plus față de cele prevăzute la art.97^92, legăturile dintre factorii macroeconomici și caracteristicile debitorului privind riscul de credit dintr-un portofoliu, pe baza informațiilor rezonabile şi justificabile .

(2) În sensul prevederilor alin. (1), instituțiile de credit trebuie să pornească de la o analiză detaliată a tiparelor istorice și a tendințelor actuale, care să permită identificarea celor mai relevanți factori determinanți ai riscului de credit. Judecata profesională bazată pe experiența în creditare trebuie să faciliteze încorporarea condițiilor curente și a celor

[10] În termeni generali aceasta va include informații privind condițiile macroeconomice și sectorul economic și regiunea geografică relevante pentru un anumit debitor sau un grup de debitori cu caracteristici de risc de credit comune, pe lângă caracteristicile strategice, operaționale și alte caracteristici ale debitorului

[11] Potrivit paragrafului B5.5.2 din IFRS, în general, se preconizează că pierderile de credit anticipate pe durata de viață sunt recunoscute înainte ca un instrument financiar să devină restant și, de obicei, riscul de credit crește semnificativ înainte ca instrumentul financiar să devină restant sau înainte de a se observa alți factori specifici întârzierii împrumutului (de exemplu, o modificare sau restructurare).

previzionate care ar putea afecta acești factori determinanți de risc, deficitele de numerar așteptate și, prin urmare, așteptările privind pierderile. [GL/2017/06 – pct.103]

Art.97^94 – Instituțiile de credit trebuie să efectueze analize de tipul menționat la art.97^93 nu numai în contextul portofoliilor de credite individuale de valori reduse, cum ar fi expunerile din cardurile de credit, dar și în cazul expunerilor din creditare de valori mari, care sunt analizate individual. [GL/2017/06 – pct.104]

Art.97^95 – (1) Instituțiile de credit trebuie să dispună de o politică clară care să includă criterii riguros elaborate referitoare la ceea ce reprezintă o creștere "semnificativă" a riscului de credit pentru diferitele tipuri de expuneri din creditare. Aceste criterii și motivele pentru care aceste abordări și definiții sunt considerate adecvate, trebuie să fie formalizate, inclusiv cu luarea în considerare a prevederilor paragrafului 35F din IFRS 7- Instrumente financiare: informaţii de furnizat.

(2) Instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că, potrivit paragrafului 5.5.9 din IFRS 9,evaluarea cu privire la creșterea "semnificativă" a riscului de credit trebuie realizată luând în considerare modificarea riscului de apariție a stării de nerambursare pe durata de viață preconizată a unui instrument financiar, și nu modificarea valorii pierderilor așteptate din creditare, inclusiv înainte de a lua în considerare efectele elementelor de diminuare a riscului de credit, cum ar fi garanțiile reale sau a altor garanții. [GL/2017/06 – pct.105]

Art.97^96 – (1) La elaborarea metodei de determinare a creșterii semnificative a riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare fiecare din cele 16 clase de indicatori prevăzute de IFRS 9, în măsura în care aceștia sunt relevanţi pentru instrumentul financiar care este evaluat, în conformitate cu paragrafele B5.5.17(a) – (p). În plus, instituțiile de credit trebuie să analizeze dacă există și alte informații de care trebuie să ţină cont.

(2) Indicatorii menționați la alin.(1), identificați atât în cadrul IFRS 9, cât și în cadrul secțiunii 2.1.2, nu vor fi tratați în mod egal. Pentru a evalua dacă un anumit tip de expunere din creditare prezintă o creștere semnificativă a riscului de credit, unii indicatori pot fi mai relevanți decât alții.

(3) În același timp, instituțiile de credit trebuie să acorde o atenție deosebită pentru a evita riscul ca o creștere semnificativă a riscului de credit să nu fie recunoscută cu promptitudine atunci când, de fapt, ea este prezentă.

(4) În special pentru recunoașterea unor creșteri semnificative ale riscului de credit, instituțiile de credit nu se vor limita la situațiile în care se anticipează că un instrument financiar urmează să devină depreciat din punctul de vedere al riscului de credit, cu atât mai

mult cu cât debitorii pot prezenta o creștere semnificativă a riscului de credit, fără ca expunerile aferente creditelor asociate să prezinte dovezi că pot deveni depreciate, iar faptul că riscul de credit a crescut în mod semnificativ nu înseamnă neapărat că riscul de apariție a stării de nerambursare este probabil – ci, doar că este mai evident decât în momentul recunoașterii inițiale[12]. [GL/2017/06 – pct.106]

Art.97^97 – (1) Pentru evaluarea unei creșteri semnificative a riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, în special, următoarea listă neexhaustivă de indicatori: [GL/2017/06 – pct.107]

a) o decizie a conducerii superioare a instituției de credit în conformitate cu care, dacă o expunere existentă din creditare ar fi fost nou inițiată la data raportării, elementul de preț care reflectă riscul de credit ar fi fost semnificativ mai mare decât atunci când creditul a fost acordat inițial, din cauza creșterii riscului de credit aferent debitorului sau clasei debitorilor, de la recunoașterea inițială; [GL/2017/06 – pct.107 lit.a)]

b) o decizie a conducerii superioare a instituției de credit de a înăspri cerințele privind garanțiile reale și/sau clauzele contractuale, pentru noile expuneri din creditare care sunt similare expunerilor din creditare inițiate anterior, datorită modificărilor riscului de credit pe care aceste din urmă expuneri le-au suferit de la recunoașterea inițială; [GL/2017/06 – pct.107 lit.b)]

c) o retrogradare a unui debitor de către o agenție de rating recunoscută sau în cadrul unui sistem intern de rating de credit al unei instituții de credit; [GL/2017/06 – pct.107 lit.c)]

d) în cazul expunerilor performante de creditare, care fac obiectul monitorizării și revizuirii individuale, o deteriorare față de momentul recunoașterii inițiale a unui indicator intern sintetic de evaluare a creditului sau a unui indicator intern de calitate a creditului; [GL/2017/06 – pct.107 lit.d)]

e) deteriorarea factorilor determinanți relevanți ai riscului de credit, inclusiv fluxurile viitoare de numerar, pentru un debitor individual sau un grup de debitori și [GL/2017/06 – pct.107 lit.e)]

f) perspectiva apariției de modificări ale condițiilor contractuale din cauza dificultăților financiare, inclusiv a celor care se califică drept măsuri de restructurare datorată

[12] Acest element este subliniat de simetria modelului IFRS 9: este posibil ca expunerile din creditare să fie transferate la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață, dar ulterior, să fie transferate înapoi la stadiul de determinare a ECL pe următoarele 12 luni, dacă pragul unei creșteri semnificative a riscului de credit nu mai este atins.

dificultăților financiare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/227. [GL/2017/06 – pct.107 lit.f)]

(2) Instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că, deși punerea în aplicare a IFRS 9 trebuie să reflecte, atunci când este posibil, practicile de administrare a riscului de credit, în unele cazuri această abordare nu este adecvată, inclusiv în cazul unei instituții de credit care administrează cele mai multe expuneri de credit în același mod, indiferent de riscul de credit (cu excepția doar a creditelor deosebit de sănătoase sau a creditelor cu probleme), întrucât modul în care este administrată expunerea din creditare este puțin probabil să reprezinte un indicator relevant pentru a evalua dacă s-a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit. [GL/2017/06 – pct.107]

Art.97^98 – Atunci când evaluează dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit pentru o expunere din creditare, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare și următorii factori care au legătură cu mediul în care instituția de credit sau debitorul își desfășoară activitatea: [GL/2017/06 – pct.108]

a) deteriorarea perspectivei macroeconomice relevante pentru un anumit debitor sau pentru un grup de debitori. Evaluările macroeconomice trebuie să fie suficient de cuprinzătoare pentru a include factori relevanți pe segmente de clientelă: entități suverane, societăți, gospodării ale populației și alte tipuri de debitori. În plus, acestea trebuie să abordeze orice diferențe regionale relevante în ceea ce privește performanța economică în cadrul unei jurisdicții[13] și [GL/2017/06 – pct.108 lit.a)]
b) deteriorarea perspectivelor pentru sectorul sau industriile în care își desfășoară activitatea un debitor. [GL/2017/06 – pct.108 lit.b)]

Art.97^99 – (1) Instituțiile de credit trebuie să considere drept critice atât identificarea corespunzătoare a factorilor determinanți ai riscului de credit, cât și demonstrarea adecvată a legăturilor dintre acești factori determinanți și nivelul riscului de credit, deoarece o modificare aparent neînsemnată a unei caracteristici calitative a unui credit ar putea fi un indicator important pentru o creștere semnificativă a riscului de apariție a stării de nerambursare.

(2) În plus, instituțiile de credit trebuie să aibă în vedere că, în conformitate cu paragraful 5.5.9 din IFRS 9, magnitudinea unei modificări a riscului de credit de la recunoașterea inițială depinde de riscul de apariție a stării de nerambursare, existent la data recunoașterii inițiale, sens în care, în cazul în care o instituție de credit folosește modificările

[13] A se vedea secțiunea 2.1.2.3.6, referitor la luarea în considerare a informațiilor anticipative, inclusiv a factorilor macroeconomici.

PD-ului ca mijloc de identificare a modificărilor riscului de apariție a stării de nerambursare, aceasta trebuie să țină seama de magnitudinea unei anumite modificări a PD-ului exprimată într-un raport proporțional cu PD-ul de la recunoașterea inițială, respectiv *o modificare a PD-ului* împărțită la *PD-ul de la recunoașterea inițială*, luând în considerare și paragraful B5.5.11 din IFRS 9. Modificarea PD-ului în mărime absolută trebuie, de asemenea, să fie luată în considerare. [GL/2017/06 – pct.109]

Art.97^100 – (1) Analiza instituțiilor de credit nu se va rezuma doar la numărul de clase de retrogradare datorate deteriorării ratingului de credit, deoarece este posibil ca modificarea PD-ului pentru o deplasare cu o clasă să nu fie lineară.

(2) În plus, deoarece semnificația unei deplasări cu o clasă depinde, în cele din urmă, de granularitatea sistemului de rating al unei bănci - și, prin urmare, de aria de cuprindere a fiecărei clase, instituțiile de credit trebuie să definească o segmentare inițială adecvată, pentru a se asigura că o creștere semnificativă a riscului de credit pentru o expunere individuală din creditare sau pentru un grup de expuneri din creditare este evidențiată și de clasa de încadrare. În acest sens, instituțiile de credit trebuie să asigure că sistemele de rating al riscului de credit includ un număr suficient de clase pentru a se identifica în mod adecvat riscul de credit.

(3) De asemenea, instituțiile de credit trebuie să țină cont de faptul că o creștere semnificativă a riscului de credit ar putea apărea înainte de schimbarea clasei de risc de credit. [GL/2017/06 – pct.110]

Art.97^101 – Instituțiile de credit trebuie ia în considerare faptul că există anumite circumstanțe în care o mișcare adversă a factorilor enumerați la art.97^98 și 97^99 de mai sus ar putea să nu indice o creștere semnificativă a riscului de credit. [GL/2017/06 – pct.111]

Art.97^102 – (1) Instituțiile de credit trebuie, de asemenea, să ia în considerare faptul că pot exista situații în care anumiți factori acționează într-o direcție nefavorabilă, dar pot fi contrabalansați prin îmbunătățirea altora.

(2) Cu toate acestea, având în vedere importanța identificării situației în care a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să dispună de procese de administrare și de control capabile să valideze în mod fiabil orice apreciere potrivit căreia factorii care ar putea avea un impact negativ asupra riscului de credit sunt contrabalansați de factori care pot avea un impact favorabil. [GL/2017/06 – pct.112]

Art.97^103 – Instituțiile de credit trebuie să analizeze în profunzime și să acorde o importanță deosebită deciziei discreționare a organului de conducere sau a conducerii superioare a unei

instituții de credit care indică o modificare a riscului de credit, inclusiv în cazul în care, din cauza preocupărilor legate de riscul de credit, se ia decizia de intensificare a monitorizării unui debitor sau a unei clase de debitori. [GL/2017/06 – pct.113]

Art.97^104 – Atunci când o instituție de credit evaluează că a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit numai pentru o parte dintre expunerile din creditare către o contrapartidă, instituția de credit trebuie să asigure identificarea tuturor expunerilor din creditare în cazul cărora s-a înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit. [GL/2017/06 – pct.114]

Art.97^105 – În cazul în care o instituție de credit efectuează o evaluare a creșterilor semnificative ale riscului de credit pe bază colectivă, aceasta trebuie să revizuiască definițiile portofoliilor în mod regulat, pentru a asigura că expunerile din creditare din cadrul acestora continuă să prezinte caracteristici de risc de credit comune sub aspectul răspunsului la acțiunea factorilor determinanți ai riscului de credit. Modificarea condițiilor economice poate necesita o regrupare a portofoliilor. [GL/2017/06 – pct.115]

Art.97^106 – Având în vedere prevederile paragrafului B5.5.1 din IFRS 9, privind evaluarea pe bază colectiv a creșterilor semnificative ale riscului de credit de la recunoașterea inițială, în situațiile în care este evident că, într-un grup de expuneri din creditare, unele expuneri au înregistrat o creștere semnificativă a riscului de credit, instituțiile de credit trebuie să transfere o parte sau o proporție din grupul de expuneri din creditare la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață, chiar dacă nu este posibilă identificarea această situație la nivelul individual al expunerilor din creditare. [GL/2017/06 – pct.116]

Art.97^107 – Având în vedere prevederile paragrafelor B5.5.6 și IE39 din IFRS 9, în cazul în care, pe baza caracteristicilor de risc de credit comune, nu este posibilă identificarea de către instituția de credit a unui anumit subgrup al expunerilor din creditare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ, o proporție adecvată din întregul grup trebuie să facă obiectul măsurării nivelului ECL pe durata de viață. [GL/2017/06 – pct.117]

(2) Instituțiile de credit nu vor echivala termenul "semnificativ" cu semnificația statistică a acestuia. În acest sens,metoda de evaluare nu se va baza exclusiv pe analiza cantitativă. Astfel, se poate lua în considerare faptul că pentru portofolii care au un număr mare de credite individuale mici şi un set bogat de date istorice relevante, este posibilă identificarea creşterilor semnificative ale riscului de credit, parţial, prin utilizarea tehnicilor statistice, deşi, pentru alte expuneri din creditare, această abordare poate să nu fie fezabilă. [GL/2017/06 – pct.118]

(3) Totodată, instituțiile de credit nu vor aprecia termenul "semnificativ" în funcție de magnitudinea impactului asupra situațiilor financiare. Identificarea și prezentarea creșterilor semnificative ale riscului de credit trebuie să se realizeze chiar dacă o creștere a riscului de credit definită în termeni de probabilitate de apariție a stării de nerambursare este puțin probabil să afecteze ajustarea pentru pierderi înregistrată, inclusiv în situația în care expunerea este supragarantată cu garanții reale. [GL/2017/06 – pct.119]

(4) Instituțiile de credit trebuie să identifice și să prezinte astfel de creșteri care sunt susceptibile de a fi importante pentru utilizatorii care doresc să înțeleagă tendințele privind riscul de credit intrinsec al expunerilor din creditare aferente unei instituții de credit. [GL/2017/06 – pct.119]

Art.97^108 – (1) Având în vedere că, pe de o parte, în conformitate cu paragraful 5.5.9 - IFRS 9, evaluarea creșterilor semnificative ale riscului de credit se bazează pe compararea riscului de credit al expunerilor la data raportării, în raport cu riscul de credit de la recunoașterea inițială, iar, pe de altă parte,

(2) IFRS 9 – paragraful BC 5.161 și Exemplul Ilustrativ nr. 6 prezintă un exemplu de aplicare a acestui principiu, instituțiile de credit pot stabili un nivel de referință maxim de risc de credit pentru anumite portofolii la momentul recunoașterii inițiale, ceea ce ar conduce la transferul respectivului portofoliu la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață, atunci când riscul de credit crește peste nivelul de referință maxim.

(3) Această simplificare este relevantă numai atunci când expunerile sunt segmentate pe o bază suficient de granulară, astfel încât o instituție de credit să poată să demonstreze că analiza este în concordanță cu principiile IFRS 9. În mod specific, instituțiile de credit trebuie să poată să demonstreze că pentru elementele din portofoliu, o creștere semnificativă a riscului de credit nu a apărut, înainte ca nivelul de referință maxim al riscului de credit să fie atins. [GL/2017/06 – pct.120]

Art.97^109 – (1) Instituțiile de credit trebuie să-și revizuiască în mod riguros calitatea metodei de evaluare utilizate pentru a stabili dacă riscul de credit a crescut semnificativ.

(2) Organul de conducere sau conducerea superioară a instituției de credit trebuie să ia în considerare dacă există factori suplimentari, de care trebuie să se țină cont la evaluarea creșterilor semnificative ale riscului de credit, care ar putea îmbunătăți calitatea metodei utilizate. [GL/2017/06 – pct.121]

Art.97^110 – (1) Instituțiile de credit trebuie să acorde atenție oricărei posibilități de introducere a unui element părtinitor care să împiedice atingerea obiectivelor IFRS 9.

(2) În cazurile în care instituțiile de credit consideră că abordarea lor de punere în aplicare este probabil să fi introdus un element părtinitor, acestea trebuie să-și schimbe evaluarea cu luarea în considerare a elementului părtinitor identificat și, astfel, să asigure că obiectivul IFRS 9, prevăzut la paragrafele B5.5.1 - B5.5.6, este atins. [GL/2017/06 – pct.122]

Art.97^111 – Având în vedere cerințele de evaluare a creșterilor semnificative ale riscului de credit aferent expunerilor din creditare ale căror fluxuri de numerar contractuale au fost renegociate sau modificate, dar care nu au fost derecunoscute conform IFRS 9, prevăzute la paragrafele 5.5.12 și B5.5.25 - B5.5.27 din IFRS 9, instituțiile de credit trebuie să asigure că modificările sau renegocierile nu ascund creșteri ale riscului de credit și, prin urmare, nu au ca rezultat subestimarea ECL și amânarea transferului la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață în cazul debitorilor al căror risc de credit s-a deteriorat semnificativ sau, revenirea, în mod necorespunzător, de la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață la stadiul de determinare a ECL pe următoarele 12 luni. [GL/2017/06 – pct.123, 124]

Art.97^112 – (1) Când stabilesc dacă există o creștere semnificativă a riscului de credit în cazul unei expuneri din creditare modificate, instituțiile de credit trebuie să fie capabile să demonstreze și trebuie să ia în considerare la elaborarea estimărilor privind ECL dacă astfel de modificări sau renegocieri au îmbunătățit sau au restabilit capacitatea instituției de credit de a recupera plățile de dobânzi și principal, comparativ cu situația de la recunoașterea inițială.

(2) Instituțiile de credit trebuie, de asemenea, să analizeze fondul economic al fluxurilor de numerar contractuale modificate, precum și implicațiile acestor modificări asupra riscului de credit viitor al expunerii din creditare, cu luarea în considerare a riscului de credit aferent debitorului.

(3) Factorii care trebuie avuți în vedere de către instituțiile de credit includ, fără a fi limitativi, următoarele situații:

a) dacă modificarea sau renegocierea termenilor contractuali și a fluxurilor de numerar rezultate este avantajoasă din punct de vedere economic pentru debitor, comparativ cu termenii contractuali inițiali, nemodificați și cum afectează din punct de vedere economic această modificare capacitatea debitorului de rambursare a datoriei;

b) dacă pot fi identificați factori care susțin evaluarea instituției de credit privind capacitatea debitorului de rambursare a datoriei, inclusiv situații care conduc la modificări, și perspectivele viitoare ale debitorului ca rezultat al acestor modificări, cu luarea în considerare a condițiilor actuale, a previziunilor macroeconomice și a perspectivelor sectorului sau industriei în care își desfășoară activitatea debitorul, a modelului de afaceri al debitorului și a planului de

afaceri al acestuia, care reflectă așteptările debitorului privind performanța, reziliența financiară și fluxurile de numerar viitoare ale acestuia; și

c) dacă planul de afaceri al debitorului este fezabil, realizabil și consecvent cu graficul de rambursare a dobânzii și principalului conform termenilor contractuali modificați ai expunerii din creditare. [GL/2017/06 – pct.125]

Art.97^113 – Expunerile din creditare transferate la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață, care sunt ulterior renegociate sau modificate, dar nu sunt derecunoscute, nu vor fie transferate înapoi la stadiul de determinare a ECL pe următoarele 12 luni, cu excepția cazului în care există dovezi suficiente că riscul de credit pe durata de viață a expunerii nu a crescut semnificativ comparativ cu cel de la recunoașterea inițială, în conformitate cu prevederile paragrafului B5.5.27 din IFRS 9[14]. [GL/2017/06 – pct.126]

2.1.2.4.2 Utilizarea simplificărilor practice

Art.97^114 – (1) Instituțiile de credit trebuie să utilizeze în mod limitat simplificările practice a căror aplicare este permisă de IFRS 9, prevăzute la art. 97^115 – 97^121 din prezentul regulament, întrucât aceste simplificări au potențialul de a introduce un element părtinitor cu efect semnificativ și pentru că, dată fiind natura activității instituțiilor de credit, este improbabil ca pentru obținerea de informații relevante să existe costuri sau eforturi nejustificate. [GL/2017/06 – pct.128 și pct.129 teza 1]

(2) Având în vedere că, potrivit prevederilor paragrafului 5.5.17 din IFRS 9, obiectivul IFRS 9 este de estimare a ECL într-un mod care să reflecte o valoare imparțială și ponderată cu probabilități, care este determinată prin evaluarea unei serii de rezultate posibile, în cazul utilizării simplificărilor practice instituțiile de credit trebuie să ia în considerare necesitatea efectuării de ajustări, în scopul evitării oricărui element părtinitor care ar putea rezulta. [GL/2017/06 – pct.129 teza 2]

(3) În situația în care o instituție de credit utilizează astfel de simplificări practice, justificările pentru utilizarea acestora trebuie să fie formalizate într-o manieră clară de către instituția de credit. [GL/2017/06 – pct.130]

[14] De exemplu, în situația în care o instituție de credit acordă diverse concesii, cum ar fi reduceri ale ratei dobânzii sau amânări de rambursări de principal, unor debitori aflați în dificultate financiară, expunerea din creditare poate prezenta caracteristicile unui risc de credit mai scăzut, chiar dacă, în realitate, debitorul poate continua să întâmpine dificultăți financiare, fără perspective realiste de efectuare a rambursărilor programate pe durata rămasă a expunerii.

2.1.2.4.3 Setul de informații pe care o instituție de credit trebuie să le ia în considerare la evaluarea pierderilor din credit așteptate

Art.97^115 – Instituțiile de credit nu vor interpreta în mod restrictiv prevederile paragrafului B5.5.15 din IFRS 9, prin care se solicită instituțiilor să ia în considerare, atunci când acestea determină dacă riscul de credit a crescut semnificativ după recunoașterea inițială, informații rezonabile și justificabile, disponibile fără costuri sau eforturi nejustificate, dar fără să fie necesară o căutare exhaustivă, și trebuie să dezvolte sisteme și procese care utilizează toate informațiile rezonabile și justificabile relevante pentru grupul de expuneri sau pentru expunerea individuală, după cum este necesar pentru a asigura o implementare de înaltă calitate, robustă și consecventă a cerințelor contabile. Cu toate acestea, costurile suplimentare și povara operațională nu trebuie introduse, dacă acestea nu contribuie la o implementare de înaltă calitate a IFRS 9. [GL/2017/06 – pct.131]

2.1.2.4.4 Derogarea pentru expunerile cu risc de credit scăzut

Art.97^116 – Exercitarea de către instituțiile de credit a opțiunii, prevăzute la paragraful 5.5.10 al IFRS 9, de a nu evalua, pentru expunerile cu risc de credit scăzut, dacă riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, trebuie să fie limitată. În acest sens, instituțiile de credit trebuie să realizeze evaluări la timp ale creșterilor semnificative ale riscului de credit pentru toate expunerile din creditare. [GL/2017/06 – pct.132]

Art.97^117 – (1) În sensul prevederilor art.97^116, instituțiile de credit trebuie să recunoască întotdeauna modificările ECL pe următoarele 12 luni prin intermediul unei ajustări pentru pierderi, dacă nu există o creștere semnificativă a riscului de credit, și trebuie să treacă expunerile din creditare la stadiul de determinare a ECL pe durata de viață , dacă există o creștere semnificativă a riscului de credit.

(2) În vederea asigurării unei implementări de înaltă calitate a IFRS 9, orice utilizare a derogării referitoare la riscul de credit scăzut trebuie să fie însoțită de dovezi clare care să ateste că riscul de credit la data raportării este suficient de scăzut, astfel încât o creștere semnificativă a riscului de credit nu ar fi putut să apară după recunoașterea inițială. [GL/2017/06 – pct.133]

Art.97^118 – (1) Instituțiile de credit nu pot considera în mod automat ca având risc de credit scăzut toate expunerile din creditare care au un rating 'investment grade' de la o agenție de rating de credit .

(2) Instituțiile de credit trebuie să se bazeze în primul rând pe evaluările proprii ale riscului de credit în vederea evaluării riscului de credit al unei expuneri din creditare și să nu se

bazeze exclusiv sau în mod mecanic pe ratingurile furnizate de agenţiile de rating de credit, în situaţia în care acestea din urmă sunt disponibile. Cu toate acestea, în cazul înregistrării unor ratinguri interne de credit optimiste, comparativ cu rating-urile externe, este necesară o analiză şi o justificare suplimentară din partea organului de conducere sau a conducerii superioare a instituţiei de credit. [GL/2017/06 – pct.134]

2.1.2.4.5 Prezumţia relativă pentru plăţile restante de peste 30 de zile

Art.97^119 – (1) Instituţiile de credit trebuie să dispună de procese de evaluare şi administrare a riscului de credit care să asigure detectarea creşterilor semnificative ale riscului de credit cu mult timp înainte ca expunerile să devină restante sau să ajungă în situaţie de nerambursare .

(2) Instituţiile de credit trebuie să evite utilizarea prezumţiei relative pentru plăţile restante de peste 30 de zile ca indicator principal pentru trecerea la stadiul de determinare a ECL pe durata de viaţă. [GL/2017/06 – pct.135]

Art.97^120 – (1) În situaţia în care o instituţie de credit consideră că prezumţia pentru plăţile restante de peste 30 de zile este nefondată pe baza faptului că nu a avut loc o creştere semnificativă a riscului de credit, aceasta trebuie să demonstreze cu claritate, pe baza unei analize detaliate că înregistrarea de plăţi restante de peste 30 de zile nu este corelată cu o creştere semnificativă a riscului de credit[15]. [GL/2017/06 – pct.136 teza 1]

(2) Analiza menţionată la alin.(1) trebuie să ia în considerare atât informaţii actuale, cât şi informaţii anticipative, rezonabile şi justificabile, care pot face ca deficitele de numerar viitoare să difere de experienţa istorică. [GL/2017/06 – pct.136 teza 2]

(3) În sensul alin. (2), instituţiile de credit trebuie să utilizeze informaţii anticipative relevante care sunt rezonabile şi justificabile pentru a analiza dacă există o legătură substanţială între astfel de informaţii şi factorii determinanţi ai riscului de credit. Instituţiile de credit nu vor utiliza prezumţia relativă pentru plăţile restante de peste 30 de zile decât dacă au demonstrat că informaţiile anticipative nu au avut o legătură substanţială cu factorii determinanţi ai riscului de credit sau că astfel de informaţii nu sunt disponibile fără costuri sau eforturi nejustificate. [GL/2017/06 – pct.137]

Art.97^121 – (1) În cazurile limitate în care informaţiile referitoare la restanţe reprezintă cel mai bun criteriu disponibil la nivelul instituţiei de credit pentru a determina dacă expunerile trebuie transferate la stadiul de determinare a ECL pe durata de viaţă, instituţiile de credit trebuie să acorde o atenţie specială atunci când determină ajustarea pentru pierderi aferentă ECL pe

[15] De exemplu, în unele jurisdicţii există o practică comună pentru debitori de a întârzia rambursarea pentru anumite expuneri, dar istoria arată că acele plăţi omise sunt recuperate integral în lunile următoare.

următoarele 12 luni, astfel încât să asigure că nivelul ECL este reflectat în mod corespunzător în conformitate cu obiectivul de determinare al IFRS 9.

(2) Instituțiile de credit trebuie să ia în considerare, de asemenea, faptul că recurgerea în mod semnificativ la informații retrospective va introduce un element părtinitor în implementarea modelului contabil ECL, precum și faptul că trebuie asigurată îndeplinirea obiectivelor prevăzute în cerințele IFRS 9 privind deprecierea, respectiv, de a stabili un nivel al ECL care să îndeplinească obiectivele de determinare precizate și de a surprinde toate creșterile semnificative ale riscului de credit. [GL/2017/06 – pct.138]

"

9. La articolul 109, după alineatul (2), se introduce un nou alineat, alineatul (2^1), cu următorul cuprins:

„(2^1) Instituțiile de credit au obligația de a lua măsurile necesare pentru a preveni menținerea condițiilor de favoare în cadrul operațiunilor înregistrate în baza drepturilor oferite prin pachetele de măsuri remuneratorii şi stimulente pentru salariaţii entităţilor membre ale grupului instituţiei de credit, faţă de persoanele care nu mai fac parte dintre salariaţii proprii.”

10. După art.166 se introduce un nou articol, art.166^1, cu următorul cuprins:

„**Art.166^1** – (1) La evaluarea adecvării capitalului, Banca Națională a României are în vedere modul în care politicile și practicile de contabilitate și de evaluare a riscului de credit ale instituției de credit afectează determinarea nivelului activelor și câștigurilor instituției de credit și, prin urmare, situația capitalului. [GL/2017/06 – pct.146]

(2) În cazul în care deficiențele aferente evaluării riscului de credit sau aferente măsurării pierderilor de credit așteptate, identificate în contextul secțiunii 2.1.2 – Administrarea riscului de credit și evidențierea contabilă a pierderilor de credit așteptate, sunt semnificative sau nu sunt remediate la timp, Banca Națională a României poate impune cerințe suplimentare de fonduri proprii în temeiul art.226 alin.(3) – (5) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr.227/2007, cu modificările şi completările ulterioare. [GL/2017/06 – pct.148]

(3) La evaluarea adecvării practicilor privind riscul de credit și a nivelului pierderilor de credit așteptate, în contextul secțiunii 2.1.2 – Administrarea riscului de credit și evidențierea contabilă a pierderilor de credit așteptate, Banca Națională a României poate solicita instituțiilor de credit să furnizeze informații suplimentare, care nu sunt publicate, prin procesul normal de raportare în scopuri de supraveghere, raportarea ad-hoc sau examinări la fața locului. [GL/2017/06 – pct.140]

(4) La verificarea funcțiilor de evaluare a riscului de credit și de determinarea a pierderilor de credit așteptate ale unei instituții de credit, Banca Națională a României poate să apeleze la activitatea desfășurată de către auditorii interni și externi.” [GL/2017/06 – pct.143]

Art. II – Prezentul regulament se aplică începând cu 1 ianuarie 2018. [GL/2017/06 – pct.16]

Preşedintele Consiliului de Administraţie
al Băncii Naţionale a României

MUGUR ISĂRESCU